

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnništva telefon št. 85.

Državno pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov in nadomestni zavodi.

V »Obrtnem Vestniku« se je sivočasno opozarjalo na naredbo ministrstva notranjih del glede nadomestnih zavodov, pri katerih se eventualno lahko dajo zavarovati pokojninskemu zavarovanju podvrženi privatni uradniki v smislu pokojninskega zakona, ki stopi v veljavo 1. januarja 1909. mesto direktno pri onih deželnih mestih, ki so podvržena državnemu nadzorstvu. Pri tej priliki so se interesirane delodajalci in uslužbeni svarili, naj ne sklepajo nobenih zavarovalnih pogodb z zavarovalnimi družbami ali drugimi zavodi, ki se sedaj izdajajo kot »nadomestni zavodi za državno pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov«, dokler uradno še niso obelodani pogoji, pod katerimi se tem zavodom priznava enakovrednost z deželnimi zavarovalnimi mesti.

Nekaj časa sem išče neki takšen zavod svojo srečo tudi na Kranjskem in je v svojo agencijo za svoj »nadomestni institut«, ki pa naravno dosedaj še nima nobenega ministrskega odobrenja, najel več ljudi kot svoje zastopnike. Ti zastopniki imajo nalogo, delodajalcem predložiti »prednosti« imenovanega zavoda pred deželnimi zavarovalnimi mesti in jih pregovarjati, da po možnosti zavarujejo svoje nastavljenice pri korporaciji, ki jo oni zastopajo.

Razume se samo ob sebi in ni potreba na to še posebej opozarjati, da ti zastopniki svoj zavod hvalijo kakor Zid na trgu tudi pri nastavljenicah in slave to zavarovanje v svojih prosojih, kakor da bi ne bilo večje dobrote za delodajalce in nastavljenice, kakor jo nudi ta zavarovalni zavod.

Ne glede na to, da tega zavoda, ki se imenuje »Pensionsverein der deutschen Sparkassen Oesterreichs« in je pričel svoje delovanje šele 1. januarja t. l., ne moremo priporočati že iz tega razloga ne, ker ima strogo nemško-nacionalni značaj, kar se v prospektu izrecno poudarja, ni zavarovanje pri tem zavodu tudi iz drugih, čisto materialnih zavodov čisto nič ugodnejše, kakor pri državnem za-

varovalnem institutu, dasi se to zdi na prvi pogled. Da se o tem prepričamo, hočemo nekoliko natančneje prebrskati pravila tega zavoda in jih primerjati s pokojninskim zakonom, po katerem bodo urejene državne pokojninske zavarovalnice.

Premije, ki se morajo plačevati, niso pri tem pokojninskem društvu čisto nič manjše, kakor pri državnem penzijskem zavodu, nasprotno, v nekaterih pozicijah so celo višje in kar je glavno, veljajo samo za one zavarovanju podvržene nastavljenice, ki še niso prekoračili 35. leta. Zavarovanje torej velja za relativno mlade ljudi, s čimer penzijsko društvo znatno manj riskira, kakor državni pokojninski institut, čigar premije so preračunjene na temelju povprečnih premij za vse nastavljenice, njih žene in otroke do 55. leta; te premije ostanejo vedno enake, dočim zahteva penzijsko društvo za nastavljenice, ki so že prekoračili 35. leto, tako visoke premije, da si tega sedaj v javnosti še niti povedati ne upajo.

Toda to še ni vse. Pokojninski zakon izkazuje za nastavljenice še druge dobrote, katerih ne morejo biti deležni zavarovanci pri imenovanem penzijskem društvu.

Po društvenih pravilih se namreč invalidske rente v nobenem slučaju ne izplačujejo pred pretekem 10letne dobe, takisto tudi ne dobi vdova nobene odpravnine po zavarovanju, ki je umrl pred tem časom; pokojninski zakon pa določa, da se morajo iz državnega zavoda v obeh teh velevažnih in često se dogajajočih slučajih izplačevati primerne rente zavarovalcem samim (nezgoda v izvrševanju službe), odnosno njihovim vdovam.

Ne bomo govorili o nadaljnjih omejitvah, ki so navedene v društvenih pravilih, kakor na primer o starosti zavarovančev žene, da uživa pravico do premij, o določbi, da ima strogo nemško-nacionalni upravni svet edino pravico razpolagati z rezervnim zakladom itd., to vse so določbe, ki ne govorijo v prilog penzijskemu društvu; mislimo pa, da že navedeni pomisleki zadostujejo, da se bodo interesirane premislili, predno bodo storili kak nepremišljen korak, ki bi ga kasneje obžalovali, ker niso počakali, da bi se objavili ministerialni izvršilni predpisi k pokojninskemu zakonu, ki morajo vsekakor iziti v najkrajšem času.

Toda tudi po objavi teh predpisov bi interesantom svetovali, naj se ne prenačijo z zavarovanjem pri morebitnih zavarovalnih družbah in društvi, če tudi jih je morda ministarstvo priznalo kot »nadomestne zavode«.

V prvi vrsti je nam namreč treba skrbeti za to, da se ugodi naši zahtevi po ustanovitvi samostojnega deželnega mesta državnega pokojninskega zavoda za Kranjsko s sedežem v Ljubljani, kar bi se pa lahko preprečilo, ako bi se večje število zavarovanju podvrženih dalo zavarovati pri takozvanih »nadomestnih zavodih«.

Sicer pa imamo na Kranjskem samem dovolj društev in pokojninskih zavodov, med katerimi razpolagajo nekateri z dokaj znatnimi rezervnimi fondy; te bi lahko v slučaju potrebe tudi razširili v takozvane »nadomestne zavode«.

Bil bi torej naravnost greh, ako bi se že sedaj dali vezati nam tujemu in vrhu tega še nemško-nacionalnemu penzijskemu društvu. Torej pozor in počakati!

S. Sk.

Deželni zbori.

Dunaj, 19. avgusta. Ministrski svet se je izrekel za sklicanje nekaterih deželnih zborov, in sicer se sklicajo dalmatinski, galjski in nižjeavstrijski dne 9. gornjeavstrijski, solnograški, štajerski, koroski in šlezjski pa na dan 16. septembra. Glede moravskega in bukovinskega deželnega zbora se ni še ničesar sklenilo. Kar se tiče češkega deželnega zbora, se pozove deželni odbor, naj se o tem izjavi. Ako deželni odbor izreče, da je nujno potrebno rešiti nekatera pereča gospodarska vprašanja, bo deželni zbor sklican, ako tudi le za kratko dobo.

Nizjeavstrijskemu dež. zboru se v tem zasedanju predloži načrt za reformo deželnega volilnega reda. Priklopi se splošna kurija z 18 mandati, dunajski župan pa postane virilist.

Križa v hrvaško-srbski koaliciji.

Zagreb, 19. avgusta. Bati se je, da hrvaško-srbske koalicije ne bo več, ko se zbere jeseni narodni sabor. Kakor je bilo poročano, je srbska radikalna stranka že izstopila, a tudi

v hrvaški stranki prava je nastal razkol. Srbska radikalna stranka izda manifest na narod, da utemelji svoj izstop iz koalicije, razloži politiko hrvaško-srbske koalicije ter obsoja nadaljevanje obstrukcije v hrvaškem saboru. Poslanca Lisavac in dr. Krasojević, ki sta izstopila iz koalicije, sta obenem tudi odložila mandata. Radikalni Srbi se organizirajo ter bodo izdajali svoje glasilo »Srbski Narod«.

Madžarske „koncesije“ Hrvaški.

Budimpešta, 19. avgusta. Ogrski brozjavni urad poroča: Podrobnosti o politiki za Hrvaško in Slavonijo sta določila ministrski predsednik in hrvaški ban v svoji konferenci sredi meseca julija. Pred vsem se bodo na progah državne železnice po Hrvaškem in Slavoniji, kolikor le mogoče, nastavljali hrvaški rojaki. Nadalje se v državnem proračunu za leto 1908. določi primerna svota za ustanovitev posebnega tečajja, kjer se bodo pripravljali železniški uradniki in uslužbeni za Hrvaško in Slavonijo. (Najbrže bo to tečaj za učenje madžarsčine!) V službovniku, ki se izda na temelju zakona o železniški službeni pragmatiki, bo izrecno rečeno, da se mora na hrvaško-slavonskih progah državne železnice jemati v službo v prvi vrsti hrvaško osebje. Končno bo tudi skrbjeno v proračunu za leto 1908., da se tudi v poljedelskem ministarstvu ustanovi hrvaški oddelek. (Ako so te obljube resnične, dokazuje najbolje, da je Rakodczayja in Kossutha — strah pred hrvaško koalicijo.)

Madžari o prestolonasledniku.

Budimpešta, 19. avgusta. V Segedinu izhajajoči list »Szeged es Videke« (Segedin in okolica) je priobčil pismo baje iz neposredne bližine prestolonaslednika. V pismu je rečeno, da sluša cesar rad nasvete prestolonaslednika ter sprejema njegovo pomoč. Nadalje pravi pismo, da ni res, da bi prestolonaslednik ne ljubil Madžarov ter da bi bil klerikalnega mišljenja. Prestolonaslednik se je naučil madžarsčine ter jo govori izvrstno. Naroča si tudi madžarske knjige ter se večkrat razgovarja s svojo ženo, ki se je tudi naučila mad-

žarsko, v tem jeziku. Kar se tiče njegovega klerikalizma, želi sam napraviti konec takim govoricam, zato je odstranil iz svoje okolice vse duhovnike.

Vatikan in italijanska vlada.

Rim, 19. avgusta. »Correspondenza romana« je priobčila o razmerju med Vatikanom in italijansko vlado sledeči komunikacije: »V raznih italijanskih in inozemskih časopisih se trdi, da je Vatikan občutil trpko razočaranje nad vedenjem italijanske vlade napram protiklerikalnim izgredom, zato se Vatikan pripravlja za drugačno politiko proti Italiji. O tem smo dobili od merodajne strani sledeče pojasnilo: Papež se ni nikoli prepustil praznim nadam glede postopanja italijanske vlade, ne glede na osebe, ki tvorijo vsakokratno vlado. Papež se je vedno držal načela, da ne more nikdar ničesar pričakovati od menjajočih se ministrstev temuč le od teka časa in od zdravega mišljenja italijanskega prebivalstva. Zato so tisti v zmoti, ki vidijo v vedenju papeža Pija X. napram državi in posebno v takozvanem non expeditu kako sporazumljenje med Vatikanom in italijansko vlado. Vatikanu se ne zdi vredno, popravljati tako napačno domnevanje, ker sploh ne misli spremeniti svoje taktike napram državi.« (Še bo treba Vatikanu obesiti torbico nekoliko višje, da ga mine ošabnost.)

Vstaši v Macedoniji.

Carigrad, 19. avgusta. Vrhovni nadzornik Hilmi paša je prepovedal macedonskemu prebivalstvu, da ne sme zahajati k grškemu, bolgarskemu in srbskemu konzulatu ter sploh ne sme imeti s temi konzulati nobenih zvez, češ, da so pri teh konzulatih zbirališča vseh neutemeljenih tožb in ovadb.

Sofija, 19. avgusta. Ruski konzul Sirkov, ki se je vrnil iz Muša, poroča, da je bilo v preteklem mesecu ubitih 27 Armecev. Tri armenske vasi so Kurdi izropali in razdžali. Nad 400 Armecev je v ječah brez preiskave. Ostali Armeenci so bili prisiljeni, podpisati izjavo, da se jim dobro godi.

Belgrad, 19. avgusta. Iz Skoplja se poroča, da je bolgarska četa pod vodstvom vojvoda Apostola ujela bogatega Žida Arona Malaha. Vstaši zahtevajo zanj 5000 turških

LISTEK.

Poglavje o hvaležnosti.

»Ta je pa kot učiteljčnik dobival hrano v duhovnem semenišču ljubljanskem in zdaj na tak način izkazuje svojo hvaležnost.«

»Za ustanove »klerikalca« Metelka (namenjene za učitelje, ki imajo zasluge za kmetijstvo) se pa tudi najzagrizenejši liberalci radi potegujejo.«

Takih in enakih ocvirkov je pogostoma dobiti na tisti neslani prežganki, ki jo škofovo glasilo prodaja kot dušno hrano našemu dobremu in vernemu ljudstvu. Za moralno vzgojo in povzdigo tega dobrega in vernega ljudstva so nauki, ki jih razširja škofovo glasilo s takimi noticami, gotovo velike koristi. Sicer je Jezus učil ljubezen do bližnjega, a ko bi Jezus prišel danes na svet, bi ga farizejski klerikalci prvi dan na križ pribili, tako daleč so se namreč oddaljili od njegovih nauk.

Škofov list torej uči, da mora biti človek za kako izkazano dobroto vse svoje življenje tako hvaležen, da mora zatajiti semega sebe in svoje prepričanje in do smrti hlapčevati svojemu dobrotniku. Učitelj, ki je kot lačen dijak dobil v lemenatu nekaj ostankov fižola in salate, bi moral za to »dobroto« toliko hvaležen

biti vsemu klerikalizmu, da bi ne smel nikdar samostojno misliti in delati, da bi moral vse svoje življenje zatajevati svoje prepričanje in postati iz same hvaležnosti za tisti fižol in za tisto solato breznačajnejš. Kaj, ko bi nam Anton Bonaventura Jeglič pojasnil, kako se to zahteva uje ujem s Kristusovimi nauki?

Časih smo slišali »naj levice ne ve, kar desnica da«. To pač pomeni, da je neplemenito, izkazovati dobrote zaradi hvaležnosti in zahtevati hvaležnost za izkazane dobrote. Kdor izkazuje dobroto, da bi zanje žele hvaležnost, ta dela kupčije, ta izrablja bedo svojega bližnjega. Kdor za ostanke fižola in salate, ki jih je vrgel revežu, zahteva, da bi mu moral ta dijak služiti vse svoje življenje iz same hvaležnosti, ta ni človek, ta je zaničevanja vreden oderuh. V primeri s takim človekom je še Shylock blaga duša.

Kakor smo videli, stoji na tem židovskem stališču škofovo glasilo. Ne samo, da zahteva dosmrtno hvaležnosti za tisto solato in za tisti fižol, da zahteva, naj bi dotičnik zatajil svoje prepričanje in izdal korist šole, svojega stanu in svojega naroda, nego ga še javno postavlja na sramotni oder, češ: kot nezrel dijak si na stopnicah v lemenatu otepal ostanke fižola in salate, kot zrel mož pa nečeš služiti klerikalizmu.

No, mož ima lahko mirno vest in mirno sree. Mož lahko reče z dru-

gimi vred: kdor mi je izkazal kot nezrelemu dijaku dobroto, da bi za to dobival zdaj od mene bogate obresti vse življenje, ta je oderuh. Kdor da ubogemu dijaku jesti, ne zato, ker je reven in lačen, ne iz usmiljenja, marveč zato, da bi mu dotičnik kot mož hlapčeval, kdor tako plačilo zahteva in če ga ne dobi, se za to javno maščuje, tak človek je sleparski spekulant.

Hvaležnost je lepo in plemenito čuvstvo, veriga ne sme postati nikdar.

Povedal sem to, da se prav spozna nizkotnost škofovega glasila.

Mnogo je klerikalcev, ki so v mladih letih uživali dobrote pri liberalcih, a nobenemu teh liberalcev ne pride na misel, da bi zahteval za te dobrote tako hvaležnost, kakršno jo zahteva škofovo glasilo zaužitje lemenatarske pomije. Dober človek je le tisti, ki deli dobroto, ne da bi zahteval zanje hvaležnosti. »Če me imaš za izkazano dobroto osebno rad, mi je to ljubo, ali ta hvaležnost naj ne bo veriga, ki te ovira v življenju« — tako govori resnično dober človek, a da škofovo glasilo tega ne pojmi, se mi zdi ob sebi umevno. Škofovemu glasilu je morala sploh le sredstvo, da ž njim obsoja svoje rivale. Škofovo glasilo bi pač rado veljalo za nekak svetilnik kreposti, ali krepost išče le pri drugih, samo pa pozna le eno samo vodilo za vse svoje ravnanje in nehanje; namen posvečuje sredstva.

Alfa.

Brata.

Povest. — A. P. Rušič.

(Dalje.)

Fina je nenadoma prišla Hilarija za pas in ga okrenila od okna.

»Ti filozof!«

Začuden je bil sedaj. Nič nedolžnega in otroškega ni sedaj zapazil na njenem obrazu. Morda zato, ker ga je zdramila in odpodila lepe sanje. V njenih globokih in črnih očeh pač ni bilo nobene fantazije. Sama realnost je gledala iz njih in zato se je bal tako neskončno zelo njenega pogleda, hudega in brezobzirnega. Pa tudi odbrav njen je bil sedaj grdo spačen, sledov davnih grehov poln. Kriva in nedoločna poteza okolo ust, je dajala njenemu obrazu lokav in zelo negotov izraz.

Postavila je na mizo majhen samovar in lonec s kavo.

»Sedaj si pripravim črno kavo. In tebi tudi!« Nasmehnila se je in ozrla v Hilarija. In njemu se je zdel njen nasmeh hinavski in neodkritorečen, zakaj oči njene so ostale hladne in brezizrazne.

Fina je sedaj skakljala semintja, gibčna je bila kakor srna. Iskala je dve snažni skodelici med kovinastimi lonci in kruhom, ki je ležal v celih hlebih med raznim kuhinjskim orodjem in milom. Hilarij se je vsedel na kovček poleg mize in strmel zamišljeno v modrikasto barvo plame-

na, ki se je tresel nad gorečim špiritom.

»Kava vré!« je vzkliknil mehanično. In kakor odmev je odvrnila Fina, nekoliko razdražena:

»Ah, kak nered, kak nered!«

Nato sta pila.

Ona se je vsedla na tla, stisnila svojo skodelico med kolena in počasi pihala z napetimi lici v vročo tekočino. Nato je pila v kratkih požirkih. Hilarij je nekaj časa čakal nestrpno, da se kava nekoliko ohladi, in je potem izpraznil vso skodelico z enim požirkom. Bil je zamišljen. Hodil je po starih potih — ah, tako znanih in tako prijetnih. Sama fantazija, ki zahteva le scenerijo in situacijo in nič globokega, nič težkega v mislih. Užitek fantazije je bil lep, a mnogokrat naravnost ne le smešen, temveč tudi neokusen. To pa šele po priznanih sanjah... Poznal se je, a že nestetokrat si je predbacival to sanjarenje, ki ga je delalo zamišljenega... Prišla je neizogibna reakcija in pokazala je klavernost njegovih fantastičnih sanj. Nikdar, nikdar bi se ne smel utapljati v sanje in fantazirati!

Tudi Fina je poznala njegovo nereelno narav in bila je huda. Ni razumela, da je ženski razum hladnejši od moškega in zato si ni znala razkladati obilih razočaranj, ki jih je doživela poleg njega...

Med tem je vstopil še mlad človek nizkega in okroglega života. Njegov hrbet je bil čudno zvit in zgrb-

lir odkupnine, sicer groze, da ga umorijo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 19. avgusta. Finančni minister je izjavil, da se na svojem potovanju v inozemstvo ne bo z nikomur pogajal zaradi državnega posojila. Potuje le v svoje razvedrilo.

Varšava, 19. avgusta. V Radom se trije roparji vlomili v prostore državne kreditne družbe ter odnesli skoraj milijon rubljev. Več vojakov, ki so jih zasledovali, so roparji ustrelili.

V Bialystoku je bil umorjen ponoči poveljnik kolodvora polkovnik Schrötter.

Na mejni postaji Aleksandrovo so prijeli vojaki tri Nemce, dva gospoda in eno damo. Imeli so sicer potne liste, a najbrže ponarejene. Kovčki so imeli dvojno dno, kjer so bili skriti revolverji in puške.

Petrograd, 19. avgusta. Obtožnica proti 169 članom prve dume, ki so podpisali viborski manifest, je že izgotovljena. Obravnava se začne 6. novembra.

Varšava, 19. avgusta. Ponoči je bil krvav spopad med 15 revolucionarji in tremi policaji. Revolucionarji so ustrelili dva policaja, tretjega pa razorožili ter pobegnili na avtomobilu.

Kongres socijalistov v Stuttgartu.

Berolin, 19. avgusta. Včeraj se je otvoril v Stuttgartu velik kongres mednarodnih socijalistov. Prišlo je 886 delegatov, med temi iz Avstrije 112, in sicer 80 nemških in 32 čeških. Najprej so zborovali mednarodni socijalistični poslanci. Prišlo je 50 takih poslancev iz vseh dežel. Posl. dr. Adler je takoj v začetku predlagal, naj se pripuste h konferenci tudi člani razpuščene ruske dume, češ, da je carska vlada z nečuvstvenim nasiljem razgnala dumo, zato je konferenca dolžna, da dostojno pozdravi tovariše, ki so se neustrašeno borili za svobodo ruskega naroda.

Podpredsednik francoske zbornice Jaures je predlagal resolucijo, v kateri izreka konferenca ljudskih poslancev vseh držav svoje živahne simpatije in neomajno solidarnost s socijalističnimi poslanci razpuščene ruske dume. Tistim, ki zdihujejo v carskih ječah, izreka sočutje ter izjavlja, da se pozove vs proletarijat in vsa javnost prosvetljenega sveta, naj obsodi ta nasilni čin. Resolucija nadalje izreka ogorčenje, da je carska vlada izvršila ta atentat, da je z lažnjivo pretvezo, da pripadajo tajnim društvom, ali da so zapleteni v vojaške zarote, zaprla ljudske poslance, katerih ves zločin obstoji v tem, da so mirno, vztrajno in odločno delovali za delavski ruski narod. Resolucija zahteva nadalje, da socijalistični poslanci vseh držav z vsemi poslanci demokratičnih načel začno akcijo na korist zaprtih ruskih sodrugov, s katerimi se tako podlo postopa, dasi so vršili samo svojo dolžnost ter se z voljo naroda borili za svobodo. Resolucija je bila z navdušenjem sprejeta. — Ruski delegat in bivši član dume Dr. Mendelberg je obljubil, da bo prinesel pismo dume — Na mednarodni socijalistični ženski konferenci je poročala gđ. Baader o ženski organizaciji.

Punt v Maroku.

London, 19. avgusta. Sultana je hipoma prevzel strah, da je sklical

k sebi vse višje duhovnike, uradnike in ugledne može sploh ter jim povedal, da je Francija napram Maroku prekoračila svoje pravne obveznosti, zato je treba vse potrebno ukreniti, da se zavaruje Maroko pred francoskim napadom. Kaj se je sklenilo, ostane tajno, a vsekakor je vsled sultanovega strahu, ki so mu ga inspirirali razni dvorni spletkarji, položaj zopet prav resen.

Pariz, 19. avgusta. Poveljnik španskih čet v Casablanci postopa napram francoskemu generalu Druedu neodkritosrečno in celo zavratno, kar opažajo nasprotniki ter so vsled tega spopadi še vedno na dnevnem redu. Izmed šestih plemen sta le dva rodova naznanila, da se podvržeta. 16 Marokancev, ki so hoteli krasiti orožje, so francoski vojaki ustrelili.

V bojih z Marokanci so dobili Francozi tri topove starega sistema, ki so bili mnogo bolj nevarni za lastne topničarje kakor za sovražnika. Topove prepeljajo v Pariz v muzej.

Včeraj od 7. do 11. ure dopoldne so imeli francoski vojaki prestati posebno hud napad. Bojevali so se v fronti šestih km. Končno so Francozi z malimi brzostrelnimi topovi in puškami pregnali sovražnika. Francozi imajo dva mrtva in tri ranjena. Prvotno je bil napad le na francosko taborišče pri Casablanci, a ker so Francozom pomagali streljati na puntarje tudi z ladje »Gloire«, so začeli zasledovati sovražnika več kilometrov od mesta.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20 avgusta.

— Kranjski deželni zbor. Ministrski svet se je včeraj popoldne posvetoval o sklicanju deželnih zborov. Sklenil je, naj se nekateri deželni zbori skličejo tekom meseca septembra, namreč tisti, v katerih je zagotovljeno mirno in stvarno delo. Češki deželni zbor se skliče samo če bo obravnaval zgolj o gospodarskih stvareh in ne tudi o političnih. S tem je rečeno, da češki deželni zbor ne dobi prilike posvetovati se o volilni reformi in da se bodo nove volitve vršile na podlagi starega volilnega reda. Tirolski, istrski, tržaški in predarlški deželni zbor se ne skličejo. Najbrž se tudi kranjski deželni zbor ne skliče, dasi še ni izrečena zadnja beseda. Kakor se nam poroča, je vlada glede volilne reforme za kranjski deželni zbor že pred nekaj časom stopila v dogovor s klerikalci in z veleposestniki, ki imajo večino v deželnem zboru, a uspehi teh pogajanj so bili menda nepopolni, kajti vlada ne misli sklicati deželnega zbora, da bi se posvetoval o volilni reformi, nego je pripravljena, ga sklicati samo v ta namen, da reši nekaj gospodarskih zadev, med katerimi zavzema prvo mesto osuševanje ljubljanskega barja. Najbrže pa se tudi ta z gospodarskega stališča tako važna stvar ne bo mogla rešiti. Vlada je namreč že na spomlad hotela sklicati deželni zbor, da bi storil potrebne sklepe glede osuševanja barja in je zahtevala zagotovila, da se ne bodo druge stvari spravljale na dnevni red. Klerikalna stranka pa je to ponudbo odbila s frivolnim izgovorom, da se osuševanje barja nič ne mudi. Česar klerikalci na spomlad niso hoteli, tega si najbrže tudi na jesen ne bodo želeli in tako se deželni zbor najbrž ne skliče, vsled česar se bodo nove volitve morale vršiti na podlagi starega volilnega reda.

— Narodna delavska organizacija v Trstu je iz naravnih razlogov neljuba socialnim demokratom, še bolj neljuba pa klerikalcem. Ti se kar pené v svoji onemogli jezi in zabavljajo na to organizacijo kar se da. Vzrok je ta, da so nameravali klerikalci v Trstu vloviti slovenske delavce v svoje mreže, da so hoteli ustanoviti klerikalno delavsko organizacijo, ki naj bi služila duhovščini. V duhu so že videli tržaške slovenske delavce trunoma hoditi na božja pota in plačevati za maše, kakor delajo tisti reveži na duhu, ki v Ljubljani še capljajo za klerikalce. Vse to je šlo v nič, vsi ti lepi načrti so se izjalovili. Kaj čuda, da so klerikalci jezni. In prav je, da so jezni, zakaj njihova jeza priča, da je narodna de-

— »Mrtvi vstajajo«. Iz učiteljskih krogov se nam piše: »Slomškova zveza«, ki ni imela niti toliko svetnih učiteljev v svoji sredi, da bi bila mogla izvoliti odbor, se je zopet oglasila. Mrtvi vstajajo! Odkar je Jaklič dobil na svojo stran Primožiča, upa, da iztakne še več takih »značajev«, zato hoče še enkrat poskusiti s svojim izdajalskim naklepom. Jaklič je po raznih shodih in pri vsaki priliki napadal in sramotil učiteljstvo, zato je dobil plačilo. On ni zastopnik učiteljstva v deželnem in državnem zboru, marveč je dobil mandata kot izdajalec svojega stanu. Dobro nam je še v spominu, ko je klical po shodih: »Mi kmetje bomo že pokazali učiteljem!« In tak človek si upa pošiljati poštenim učiteljem in učiteljem vabilo na svojo Slomškarijo! Sramota! Tovariši, tu ne pride v poštev versko prepričanje, ampak stanovska zavest in korist. Delujmo vsi skupno za večjo izobrazbo svojega milega naroda in ne obračajmo se, kakor petelin na strehi. Bodimo sami značajni, ako hočemo nam izročeno mladino vzgojiti v poštene, značajne državljane. Ne posnemajmo »značajnega« tovariša Primožiča, ki svetuje, da se naj vsak v svojem kraju ravna po prevalelih, t. j., ako je večina liberalna, bodi liberalen, ako je pa večina klerikalna, bodi tudi ti klerikalen, ako Te pa slučaj zanese med nemškutarje, bodi tudi Ti nemškutar, potem boš vzor-učitelj Jaklič-Primožičevega kalibra. Skušnja uči, da taki značaji res najbolj izhajajo, a ne dolgo. Kam pa bode prišlo naše ljudstvo, ako bo imelo take izobraževalce? Ljudstvo potrebuje izobrazbo, ako hočemo, da bode vztrajalo v sedanjem težkem boju za obstanek. Bodimo značajni. Ne strašimo se truda in dela. Prepričajmo ljudstvo, da vera s politiko nima prav nič skupnega. Pokažimo na raznih izgleh, da so ravno najgorečnejši pristaši »S. L. S.« največkrat v največjem nasprotju z našo vero. Ne bodimo pa tudi preveč ponižni. Kmet je naš dolžnik, a ne mi njegovi. Učitelji dobivamo za naš dušni kapital in za naše delo komaj polovico plače, drugo nam ostajajo dolžni. Mi smo njim potrebni, a ne oni nam. Mi bi bili s svojo izobrazbo povsod precej bolj plačani, kakor pa pri učiteljstvu. Kaj pa bi bil kmet v sedanjih časih brez šol? Ako se niti duhovniki, ki so za svoj »trud« več kot polovico preplačani, ne čutijo dolžne, biti odvisni od kmetov, zakaj bi pa ravno mi morali biti tako boječi, ko so oni naši dolžniki. Delo, značaj in ponos bode naše geslo ne pa neznačajnost in hlapčevska ponižnost. Na dan z imeni onih tovarišev in tovarišic, ki hočejo z izdajalstvom skupnih koristi sebe povzdigniti. V naši sredi ne sme biti prostora za tak izmeček.

— Narodna delavska organizacija v Trstu je iz naravnih razlogov neljuba socialnim demokratom, še bolj neljuba pa klerikalcem. Ti se kar pené v svoji onemogli jezi in zabavljajo na to organizacijo kar se da. Vzrok je ta, da so nameravali klerikalci v Trstu vloviti slovenske delavce v svoje mreže, da so hoteli ustanoviti klerikalno delavsko organizacijo, ki naj bi služila duhovščini. V duhu so že videli tržaške slovenske delavce trunoma hoditi na božja pota in plačevati za maše, kakor delajo tisti reveži na duhu, ki v Ljubljani še capljajo za klerikalce. Vse to je šlo v nič, vsi ti lepi načrti so se izjalovili. Kaj čuda, da so klerikalci jezni. In prav je, da so jezni, zakaj njihova jeza priča, da je narodna de-

lavska organizacija v Trstu nekaj dobrega in koristnega.

— Župnik Knific iz Tomišlja. Slučajno sem dobil neki list »Domoljuba«, v katerem zapazim med »Iz raznih krajev Dolenjske« tudi napis »Iz Tomišlja«. Kako sem se začudil, ko berem, da napada Knific gospoda Šviglja, ker misli, da vam je on poslal zadnje poročilo, v katerem ste po zasluženju okreali nekoliko župnika in župana. Župnik Knific, to je pa že presmešno. Kaj pa ima Švigelj pri tem, ako vidva z županom napravita kako bedarijo. Vi odgovorite, da to, kar se je vam in županu očitalo, ni resnično in ne napadajte vam neljubih poštenih ljudi. Kako vas ljudje spoštujejo in radi imajo, se lahko sprevidi iz pogovorov, kako o vas celo vaši najožji pristaši govorijo. Napasti pokojnega Peruzija, kateri je več storil za županijo, kakor deset Knificev, to pa zamore storiti le kak tak far, kakor je župnik v Tomišlju, katerega se celo njegovi stanovski sobratje sramujejo in ogibljujejo. Da so vaši farani vedno bolj izobraženi, o tem raje molčite. Kako bo človek ljudi izobraževal, če sam ni izobražen. Končno si zapomnite, da pri poročilih ni glavno, kdo je poročal, ampak kaj se je poročalo. Tudi vi pri svoji omejenosti nikdar pravega zadeli ne boste, kar ste že večkrat pokazali.

— Značilna obsodba društva »Südmark«. V Gradcu izhajajoč »Arbeiterwille« je v svoji številki z dne 17. avgusta t. l., polemizujoč z listom »Obersteirerblatt« v društvu »Südmark« med drugim pisal tudi to-le: »Da društvo »Südmark« ni strankarska organizacija, tega mož pri »Obersteirerblatt« sam ne verjame; kajti »Südmark« služi žal le šovinističnim potrebam nacionalcev ter se razlikuje od drugih nacionalnih bojnih društev le po tem, da njega člani, ki pripadajo skoraj zgolj »boljšim« slojem, za društvo nimajo kaj denarja na razpolaganje. Posledica temu je, da društvo vedno tarnata ter z beraško malho okrog krošnjari. Ker pa denar ne smrdi, jemlje se ga tudi v podobi davčnega peneza od »črne« in od »rdeče« sodrge.« — (Znano je, da proti nam Slovincem naperjeno društvo »Südmark« vedno prosjači prispevkov pri raznih občinskih upravah ter da občinski očetje nemčurških naših mest, kakor so Celje, Maribor, Ptuj, Brežice in dr., vsako leto društvu »Südmark« naklonijo znatne vsote iz denarjev davkoplačevalcev.)

Umrl je v Ljubljani Mihail Zalar, nadsprevidnik južne železnice v pokouju. — V Spodnji Šiški je umrl g. Josip Kopitar, nadsprevidnik c. kr. državne železnice.

Ravnatelj Fl. Hintner v Welsu nas prosi konstatovati, da ni on napisal notice v »Steir. Schul- und Lehrerzeitung« leta 1901., v kateri se kritikuje Profotovo delovanje, kakor se je to trdilo v notici »Klemen Proft v nemški luči«, priobčeni v našem listu.

Bralno društvo v Gorenji vasi pri Logatcu priredi dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne vrtno veselico z veseloigro v Ljubljano jo dajmo«. Čisti dohodek te veselice je namenjen za ustanovitev knjižnice.

Petletnica dijaškega orkestra in pevskega zbora »Struna« v Idriji se je praznovala v četrtek 15. t. m. Pri naših razmerah je to redek pojav, redek, ker je veliko, da more dijaško društvo, ki razvija svoje delovanje le ob počitnicah, sploh obhajati petletni jubilej, kajti navadno ne trajajo dijaške počitniške organizacije

preko enih počitnic, le redke so one, ki prestanejo dvojne, v tretjih počitnicah pa že največkrat ni niti sledu o njih. Nekaj dijakov se porazgubi, drugi izgube veselve in tretjim se stavijo razne ovire pri skupnem delovanju. »Struna« se je vzdržala pet let in proslavila svoj jubilej z znamenitim koncertom. Mnogo lepe umetnosti, sosebno na pevskem in glasenbenem polju se čuje v naših provinčnih mestih, a naša slovenska javnost jo ravnodušno prezre, ker se jo čuje pač v malem zakotnem mestu, a ne v našem stolnem mestu. Tu se količak večji pevski ali glasenbeni prireditvi posveča vso pozornost, dnevni listi kakor leposlovni pišejo na dolgo in široko članke in kritike o njej, a za prireditve v malih mestih, in naj bodo še tako dovršene in znamenite, se naša oficialni glasenbeni svet bore malo meni. In vendar bi bilo prevážno za naš kulturni napredek, da bi se večjim prireditvam v pokrajinskih mestih, in sicer na deželi posvečalo več pozornosti od strani strokovnih krogov. Koliko talentov bi se izsledilo in otelo slovenski umetnosti, kako izborno bi služili blagohotni strokovnjaški nasveti in navodila! Izmed takih priredb je bil gotovo zadnji koncert »Strune« v Idriji, saj je obsegal poleg točk svetovno znanih skladateljev Haydna, Halévyja, Hérolda, Dvořaka tudi izvorno delo mladega domačega skladatelja-začetnika Z. Preloveca: »Lepa Vida«, narodna balada za soli, mešan zbor in orkester. Tolikanj večje zanimanje za koncert pa je bilo med idrijskim občinstvom, ki je docela napolnilo veliko čitalniško dvorano; zastopani so bili prav vsi sloji idrijskega prebivalstva, da tako izrazijo »Struni« svoje priznanje in simpatije. Koncert je poselila tudi operna pevka v Rigi, Mara Ulrichova, ki se je izrazila o njem najpohvalnejše. Koncert se je pričel s Heroldovo uverturo k operi »Zampa«, ki jo je prednašal orkester, močan 20 godcev, pod vodstvom abiturienta Mirkota Dežela najizbornejše. Občinstvo je z dolgotrajnim oduševljenim ploskanjem dalo duška pohvali za eksaktno proizvajanje. Za tem je imel slavnostni govor abiturijent Fr. Mačkovšek, ki je v jedrnatih besedah orisal vse delovanje »Strune« v preteklih petih letih. Govorniku je občinstvo izrazilo svojo pohvalo. Najtežja točka na koncertu je bila pač tenorsolo in mešan zbor »Zapojte strune« iz Haydnovega oratorija »Stvarjenje«. Prvega je z mojstrskim spremljevanjem na klavirju gospe prof. Pirnatove prednašal Srečko Rus, sicer dobro, vendar se je pogrešalo večje sigurnosti, zbor pa je s spremljevanjem orkestra naravnost presenetljivo dobro rešil svoje težke nalogo. S poturijem iz Halevyjeve opere »Zidinja« si je orkester dal najlepše spričevalo o svoji sposobnosti. Po odmoru se je proizvajala prikrat »Lepa Vida«, narodna balada, za katero je vladalo največje zanimanje med občinstvom, ki je z napeto pozornostjo sledilo proizvajanju. Kaj tudi ne! Čulo se je prvo večje delo nadarjenega mladega skladatelja Z. Preloveca. Skladatelj je sam s priznano spretnostjo vodil pevski zbor broječ 56 pevki in pevcev ter orkester 20 godcev. Sopransolo je pela gđ. Anica Šinkovec, ki razpolaga z visokim in prijetnim glasom, alt gđ. Minka Gabron in bariton g. Fran Rus, vsi trije so se z lepim petjem odlikovali. Zbor, kakor orkester si je zaslužil

(Dalje v prilogi).

ljen, tako, da je debela glava na nizkem vratu visela postrani. Zeleni žametni telovnik, ob katerem je visela masivna srebrna verižica, se je lesketal v soncu, da je v zelenkasti svetlobi žarela njegova okolica. Odložil je prtljago, pozdravil Fino in potem tudi Hilarija. Zvedave in hinavske so bile njegove oči. Zasukal se je na eni peti, pogledal mladima delavcema v karte in emoknil naposled z neodločnim glasom:

»No!«
To je bil Urh, Hilarijev brat. Hilarij je brezbrizno vzdignil glavo, si potisnil klobuk na glavo in se začel pripravljati na odhod. Obstal je pred Urhom.

»Kaj si že prišel?« Trd in neprijazen je bil njegov glas in oči so nemirno begale po navzočih.

Urh se je malomarno nasmehnil. Molčal je.

»Pojdiva, Fina! Kako je zaduhlo!« je dejal sedaj tišje Hilarij.

Urh se je čudil. »Kaj, zaduhlo?« Stopal je pred svojim bratom semtertja, mel si je neprestano roki in naposled sedel na bližnji stol. Že je Hilarij odprl vrata, ko se je Urh zopet oglašil.

»Mati te pozdravljajo... Stari so že!«

Hilarij se je vrnil, ves tresoč se notranje razburjenosti in nemira.

»Kako pa žive, naša mati?« je vprašal.

»Slabo — pravzaprav zelo slabo. Ne veruješ, Hilarij, da žive slabo?«

»Tako?« Čudil se je sedaj.

»Saj menda veš, kako žive pri nas doma vžitkarji? Vsaka skorjica je trikrat prekleta!«
Mlada delavca sta pospravila svoje karte in se približala Urhu. Prvi se je namuzal skrivnostno in del: »Kaj pa je še kaj novega po Slovenskem?«

»Dovelj, prijatelj!« mu je na kratko odvrnil Urh. Povedal je to s posebnim poudarkom in z glasom, ki je bil poln sarkazma in ironije. Pogled njegovih zelenkastih oči je zadel Hilarija s tako silno močjo, da se je ta stresel, zakaj padlo je ta hip v njegovo dušo nekaj trudnega in težkega.

»Tri dni si bil doma in že smrdiš po vasi. In gnoj si tudi kidal!« je sedaj pripomnil zafrkujoče drugi mladenič, sloneč ob steni in izzivaje strmeč v Urha.

»Tudi, prijatelj!« je mirno pritrdil Urh. Nato pa se je razvnel.

»Gnoj!... Vse smrdi po gnoju pri nas doma, hiše, otroci, polje... Zalostno je to pravzaprav. Zato prijatelj, sem se vrnil že danes, in če se šele jutri.«

Veseli je postal sedaj Urh. Skoraj razposajen. V njegovih zelenkastih očeh se je zopet pojavil prejšnji nerazumljivi in neutišljivi ogenj. Ozrl se je v Hilarija in ga je gledal dolgo. Hilarij je pri tem trepetal, kakor na sulico nabodena riba in vrnil

se je ves preplašen k oknu. Sam ni vedel zakaj je preplašen in tako zelo nemiren; in vendar je vedel. Poznal je Urha in bal se ga je, če je govoril samozavestno. Dobro je poznal svojega brata. Brez vsakih misli je gledal na morje... Valovilo je morje še vedno, neprestano in brez miru. V dalji so se na obzorju prikazale male črne pike, stale so nepremično na enem mestu in se večale neprestano skoro neopaženo. Naposled so se zasvetila v soncu bela jadra ribiških čolnov.

»Ti si — satan!« je mrmral Hilarij brez zavestno predse. Urh je razširil svoje oči v velikem začudenju in naposled bušil v tanek smeh. Njegova usta se niso smejala, ostala so resna in vendar se je krobotal. Urh se je smejal z očmi in Hilarij je poznal ta brezsrečni smeh, pred katerim je že toliko pretrpel in prečul.

»Kako pa je s teboj, Fina?« je nenadoma vprašal Urh in se ljubeznivo nasmehnil.

»Rada bi šla enkrat s teboj, v tiste vaše vasi... To bi bilo veselje!« je odgovorila ona živahno in se zasmejala glasno, sama ne vedoč zakaj.

»Potem bi tudi ti zasmrdela po naši mastni zemlji, ki se udara človeku pod nogami. Čemu nisi zinila; vzeli bi te s seboj!«

Potem je ležerno pripovedoval: »Doma je poginila ena krava, in sicer ravno tista, ki je bila zarubljena... Hilariju da so hoteli o tem pi-

sati, toda v vsej vasi ni bilo dobiti ne tinte in ne papirja. Ah, doma je sama beda, beda, beda...«

Hilarij se je krivil pri oknu pod temi zanj tako težkimi udarci. Kakor da bi mu rezal dušo, ta — pes!

In Urh je pripovedoval dalje... Sosedu Martinu je pogorel skedenj; zažgali so otroci. Drugi pa pravijo, da je zažgal sam, in sicer zaradi tega, da bi prejel zavarovalnino; zato so ga zašili v uradni kožušček. Otroci, da so prava nadloga in kazen božja. Kaka beda je vsled otrok! A tudi zakonske žene tam po vaseh so velike revice. Palica za zajutrak, palica za kosilo in palica za večerjo. Delo je za nameček. Desetletni smrkvci jih pretepravajo in oče jih še vzkodbujajo: »Le daj jo, saj jo je sama lenoba!«

Neprestano se je smejal Urh s svojimi malimi očmi. Ves nemiren je pričakoval Hilarij, da prične Urh govoriti tudi o njegovi ženi in njegovih otrocih... Toda Urhu se ni mudilo. Počasi in komodno je čebljal dalje, kvasil o vseh možnih in nemogućnih stvareh. Naposled se je škodoželjno zakrohotal in vzkliknil:

»Hilarij!«

Ozrl se je v vāj ves nemiren in že skoraj besen.

»Tvoja žena te tudi pozdravlja; skoraj bi bil pozabil na to!«

»Kaj hoče?« Mračno je sedaj gledal Hilarij in zobje so mu škleptali, kakor bi bil mrzličen. Urh ga je

zaničljivo pogledal in odvrnil tilo in zelo na kratko:

»Nič!«
Vsi so molčali.

Potem pa je še pripomnil čez nekaj časa z blažjim glasom:

»Joče se! Tri otroke ima in sedaj, pravi, da jo bodo poglani z doma. Niti obresti ne plačuje.« In potem je nenadoma vstal ter se raztogotil.

»Ta prokleta zemlja — za nobeno rabo ni več!«

Hilarij je postal bled kakor kreča. Čutil je, da ga je zadel ta nerodni, grbasti človek naravnost v srce. Vsi so strmeli vāj s široko odprtimi očmi. Tudi Fina je gledala sedaj široko in nezaupno. Zelo temne so bile njene oči in besni njeni nagli pogledi.

»Kako je to mogoče?« je jecljal Hilarij. Oduren in tresoč je bil sedaj njegov glas. Preveč in preveč trdih udarcev je bilo zanj, Hilarija, ki je živel najlepše v svojih sanjah, svojih scenerijah in situacijah, ki so se rodile v brezmejni fantaziji.

Toda Urh je bil brezobziren človek. Hladen je bil njegov razum in natančno je že razločil breg, kamor je veslal, trdno prepričan, da ga doseže še pred nočjo. In dosegel ga je v resnici.

Zasvetile so se male, prekanjenosti polne oči v zelenkasti luči.

»Mogoče? Pač! Ah, pozabil si na

neomejeno priznanje. Občinstvo je to pokazalo z neponehujočim burnim ploskanjem. Splošno je bila sodba o skladbi ugodna in se je od vseh strani čestitalo skladatelju. Koncert je izborno zaključil orkester z Dvořakovim znamenito skladbo »Slovenski plesi VIII.«. »Struna« je z uspehom koncerta lahko zadovoljiva in ponosna nanj, naj ji je bodrilo k nadaljnjemu delu v prosep lepe slovenske pesmi in glasbe. Vivat, floreat, crescat!

Svarilo. C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je izvedelo, da se v kratkem namerava po Avstriji živahno prigovarjati k izseljevanju v Maryland v Združenih državah in to zaradi poljedelcem, poljskim delavcem in poslom. Poizvedbe pa so dognale, da v splošnem razmere za izselnike v Marylandu nikakor niso ugodne, kajti državica slovi daleč naokrog zaradi svojih zapuščenih farm in naselbin. Zemlja je namreč vsled brezvestnega izkoriščanja po večini izsesana in izžeta. Z umetnimi gnolji bi se še lahko dosegli lepi uspehi, posebno s sadjarjo in pridelovanjem zelenjave, ker se ti pridelki vsled dobrih prometnih zvez in bližine velikih mest prav lahko spravijo v denar. Seveda je treba za taka podjetja primerne kapitala in povrhu obilo dela in truda. Vsled takih razmer je treba skrajne previdnosti, predno se kdo odloči za izselitev v to deželo.

Spopad med Srbi in Hrvati. »Hrvatsko Pravco« poroča iz Gospića, da je bil na cerkvenem shodu pri Sv. Roku blizu Lovinec krvav spopad med Srbi in Hrvati, ker so Starčevićanci zahtevali, naj pravoslavni romarji odstranijo srbske kokarde. Orožniki so baje ranili popa Vučetića, nekega Brkića (smrtno), Baričevića, Urmanija, Brkljanića in Sekulića.

Kako nam odvrtačajo ptujce od naših letovišč! Iz Bohinja se nam piše: Ne le domači listi, pišočci na dolgo in široko o nastopivši vročinski bolezni v Postojni in Ljubljani, ampak posebno nemški listi so največji vzrok, da se ogibajo tuji naših po prirodni kratosti se tako odlikujočih krajev! Nekaj gospod z Dunaja bivajoč sedaj s svojo obitelji pri Ivanu na Bohinjskem jezeru, mi je pravil, kako so ga doma na Dunaju čudno gledali, ko jim je pravil, da misli iti na Gorenjsko na počitnice. »Kako morete biti v tej meri lahkomišljeni, da greste v tako nevarnost! Ali ne čitate v nemških listih, da razsaja po vsem Kranjskem legar ali vročinska bolezen in je malo krajev je še neokuženih? To je brezvestno hujkanje nasproti našim v vsakem oziru popolnoma zdravim letoviščem na vsej gorenjski strani!

Letina za sadje. Iz Bohinja se nam piše: Od vseh strani se toži, da bo letošnja letina za sadje jako slaba, da po nekod ne bodo pridelali prav nič — razen malo orehov. Že se oglašajo prekupci za jabolka in hruške, ki bi bile dobre za jabolčni (mošt). V bohinjki dolini, kolikor sem mogel videti ob glavni cesti, bodo imeli letos jako veliko jabolk. Naj tamošnji posestniki sadnih dreves le dobro pazijo, da jih ne bodo premeteni prekupci prekanili, kajti letos obetajo jabolka jako visoko ceno; tam kjer jih bodo kaj pridelali, jih bodo lahko prodali po precej visoki ceni. Torej pozor in pa pravilno ravnanje s sadjem pri obiranju!

dom — no kaj? Gotovo si poslal v zadnjih letih velike vsote svoji ženi!«
Kako so pekle in žgale te besede Hilarija! Ves potr in tudi zaničevan je stal Hilarij pred Urhom.

Tudi ostali so molčali trdovratno.
Zopet pa jih je vzdramil Urh, ta grbasti in nerodni človek. Vstal je nenadoma z veliko energijo in zaklical z resnim glasom, ki je donel ob lesenih stenah:

»Nekaj ti je poslala žena. Jaz nisem vzel rad s seboj, toda jok tvoje žene je v resnici zelo nadležen.«

Urh se je ozrl triumfirajoče po navzočih. Njegove male in bistre oči niso izgrešile nervoznega Hilarijevega trepetu. In vendar je bila to zanj vesela novica, zakaj žena vendar ni pozabila nanj. Samo ko bi to novico prinesel kdo drugi... Kdor koli. Domov bi se vrnil in opustil bi to potepuško življenje. Kaj naj počne tam? S plugom se ubijati? Odvadi se je že tistemu podložnemu življenju. Zopet naj se vrne v žalostno nesvobodo? Sicer sedanje življenje ni mnogo boljše — ali nekaj drugega je to kakor ono. Več svobode ima in več... kaj? Življenja vendar! Življenja? A čemu ta prikriti smeh v očeh? Čemu ta posiljeno resni in grodom spačeni obraz Urha? Lahko bi pljunil vanj, zakaj gnusi se mu prav zelo. Nekaj zid duh je ta zgrbljenec!
Okorno in zelo počasi se je obracal Urh med vratmi. Zloben nasmeh je sedaj krožil okoli njegovih ust. (Dolge prihodnjice.)

— **Vojaška vest.** Vojaški asistentni zdravnik v rezervi je postal dr. Živo Lapajne.

— **Imenovanje v tržaški politični službi.** Namestniški koncipist Josip pl. Urbas je postal okr. komisar, namestniški konceptni praktikant Evg. Zupanič pa koncipist pri tržaškem namestništvu.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sporoča, da se je nabralo v družbene nabiralnike v času od 1. januarja do konca julija 1907: januarja 15 K; februarja 5 K; marca 80 K; aprila 10 K; maja 38-77 K; junija 15 K; julija 91-41 K; skupaj 255 K 18 h.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je volil blagi rodoljub, rajni radeški župnik Ivan Zagorjan 100 K. — Zupnikom Senožec, Šentpetra v Ljubljani in Radeč, kjer je služboval, ostane Zagorjan nepozaben radi svoje plemenitosti in značajnosti, Slovencem pa bodi posnemovalen vzgled rodoljubja!

Poročilo se je danes g. Anton Funtek, o. kr. učiteljski profesor in pisatelj, z gđ. Mimo Sterletovo. Čestitamo!

„Glasbena Matica“ in gospod Slavko Iz pevskih krogov se nam piše: Kako občutno je zbolelo „Slovenca“, kako občutno so zadeti mazaži njegovega uredništva, ker je na občnem zboru „Gl. Matice“ zagrizen pristal S. L. S. g. Slavko Ravnikar odletel iz odbora, kaže pisarenje tega lista. Klerikaleci javkajo in groze, kakor bi zborovali z neizvolitvijo g. Slavka zadjali „Glasbeni Matici“ smrten udarec, zbudila se je v njih, kakor piše „Učiteljski Tovariš“ z dne 9. t. m. hujšana natura, ki hoče uničiti kulturna naša prizadevanja, da bi sebi podaljšala življenje in vrgla Slovence — če mogoče — še za korak v temo in neumnost nazaj. Vrhutega pa tisto bahavstvo, ki karakterizuje nadutost in ošabnost klerikalnih žurnalstov: Od nas nobenega krajcarja več! Mi že poskrbimo, da ne pride od nikoder nobena podpora več, nobena pomoč! Vsa zadeva bi se bila že pozabila in g. Slavko sam je baje naprosil uredništvo „Slovenca“, da o stvari molči („Slovenec“ z dne 20. julija 1907). A ravno ta g. Slavko, ki je tako srčno želel, da se stvar pozabi, povzdignil je zopet sam svoj glas in obelodanil v „Slovenca“ „Poslano“ in s tem tira vso zadevo zopet v javnost. V tem „Poslanem“ očita g. Slavko gosp. notarju Hudoverniku, da ga je malokaterikrat videl v „Matici“. Kdaj in kako naj deluje g. Hudovernik in prid „Glasb. Matici“ g. Slavko pač nima odločevati, deveta briga pa naj bi bila za njega, zakaj g. Hudovernik ni bilo pri občnem zboru in je vzlic temu bil izvoljen. Gosp. Hudoverniku pripisujemo vsekako toliko takta, da se je za vsako neudeležbo opravičil, kar o g. Slavku dvomimo, da bil storil, akoravno se opravičuje v „Slovenca“, da je bil 13. julija do polu 12. uradno zadržan. Gotovo „uradno“ za izlet v Idrijo! Pa tudi naiven je ta g. Slavko. On je namreč pričakoval od odbora „Glasbene Matice“ javnega zadoščanja. Ta je pa lepa! Občni zbor mu je dal breo — odbor pa, ki je nižja instanca, pa naj mu da zato zadoščanja! Najlepše pa osvetljuje njegov značaj dobesedno priobčenje pisma, ki mu ga je pisal predsednik „Glasbene Matice“. To je očitno zlorabljenje privatnega pisma. S priobčenjem tega pisma se hvali ta „muzikalni poštar“ in obenem skuša vzbuditi usmiljenje, češ, pogledjte, ljudje božji, kaka uboga žrtev sem, g. predsednik mi je izrekel na občnem zboru zahvalo — in vseeno nisem bil izvoljen! G. Slavko naj pa ne zameri, ako mu povemo, da je za javnost prokleta postranska stvar, kar mu je pisal g. prof. Strifof neoficialno — recimo mogoče iz usmiljenja in v tolažilo do svojega prijatelja! Za nas je odločilno postopanje občnega zbora, ta je govoril dovolj jasno! Ako pa čuti g. Slavko v sebi res tako delavnost, združi naj svoje moči v prosep družstva „Ljubljane“, družstva, ki nosi nesramen pečat politične zlorabe naših za kulturno gorečih klerikalcev! To je za njega najnovejšje polje za politiko. Tu bo med pravimi prijatelji in prepričan naj bode, da ga gg. pevci ne bodo izbacili, ampak volili za predsednika. Pri „Glasbeni Matici“ je pa končal svoje „vestno opravljanje“! Mi svetujemo g. Slavku, da nikar preveč ne sili v javnost, deluje naj v miru kot c. kr. poštar, da doživi čim več let pokoja, kajti pripravljen naj bode, da ga danes ali jutri pokliče „višja oblast“ na delo, ki je po njegovi sodbi važnejše! In takrat nastopi naj v javnosti, takrat bo za njega prišel čas, da se pokaže kot vzor-moža. Takrat naj listi začno pisati o njegovih neveljavih zaslugah. In slovenska javnost bo videla, da je bilo res škoda puščati takega moža v mirnem zavetju c. kr. uradne pisalne mize!

Pri domobranskem polku v Ljubljani vladajo razmere, ki so zdravju nevarne. Koj, ko so bili rez-

zervisti uvrščeni, so jih stlačili v barake, ki so dosti premajhne za toliko mož. Povprek leži v vsaki sobi po devetdeset in več mož. Po teh sobah ni niti pljuvalnikov, niti zadostne ventilacije. Tudi druge razmere so slabe. Približno 700, reci in piši se dem sto mož se umiva pri eni sami pipi. Pri 4. kompaniji leže po trije rezervisti na dveh slamnjakih, ki so pa tako slabo napolnjeni, da bi ne bilo posebnega dima, če bi se vse skupaj vnelo. Takoj prvi dan je bilo izdano povelje, da se aktivni vojaki ne smejo shajati v njim odločenih prostorih. V kantini in pri ekserciranju se pa lahko shajajo. Nevarnost je velika zlasti za rezerviste, ki imajo doma rodovine. Velik je tudi strah, kajti skoro vsak prepeljejo nekaj novih bolnikov iz vojašnice v vojaško bolnico. Končno je treba še pibiti, da so rezervisti, ker ne smejo zvečer iz vojašnice, primorani kupovati vse potrebščine v kantini, kjer pa je vse dražje, kakor v mestu. Ker polk ne pojde k cesarskim manevrom, bi bilo najbolje, da se rezervisti pošljejo čim prej domov.

„Tržaški Sokol“ je imel 9. t. m. svoj letni občni zbor. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu 146 članov, 104 člane manj kakor prejšnje leto. Dohodkov je imel „Sokol“ 5380 K 81 v, stroškov 5380 K 81 v, čistega premoženja pa 1721 K 42 v. Za starost je bil izvoljen dr. posl. dr. Otokar Rybač, za podstarosta dr. Edvard Slavik, v odbor pa Vl. Dekleva, Ant. Muha, Humb. Mavrin, Ljud. Modic, Drag. Podreka, Ant. Ziberna in Fr. Leskovic. Za namestnike so bili izvoljeni: J. Hočevnar, Ant. Trebec in Milan Škrinjar, za preglednike pa Nicefor Stepančič in Modroslav Sirk.

Velika narodna slavnost v Trstu. Pevsko društvo „Ilirija“ v Trstu razvije v nedeljo dne 25. t. m. svojo 24. t. m. slavnost. Slavnosti se udeleži 24 pevskih in drugih narodnih društev. Iz Ljubljane bode zastopano korporativno z zastavo pevsko društvo „Slavec“. Na razna vprašanja se nanašajo, da se „Slavec“ odpelje po južni železnici v nedeljo zjutraj ob petih s poštanim vlakom, kateri dojde ob pol 11. v Trst. Odhod iz Trsta isti dan ob 12. po noči. „Slavčevim“ izletnikom se lahko vsakdo pridruži. Ljubljanski gostje bodo ob prihodu v Trst na kolodvoru slovesno sprejeti in odkorakajo z godbo skozi mesto k Sv. Jakobu. Tržaški Slovenci pišejo: Rodoljub! Rodoljubkinje! Take slavnosti so redke. Pokažimo zopet, da smo složni na tej lepi zemlji, in naše zastave naj zopet ponosno vihrajo na tržaških tleh. — Torej komur le mogoče, naj pohiti v nedeljo na to veliko narodno slavnost v Trstu, ker to velja naš narodni ponos in slovenska zavestnost.

Škrlatica, ta strašna morilka otrok, se v okolici Konjic na Sp. Štajerskem, kakor se nam od tam piše, epidemično širi. Tako je na pr. en sam posestnik tekom tedna dni izgubil 6 otrok. Sanitarne oblasti pa v omejitve te nalezljive bolezni ne store ničesar. Celo ljudsko šolo za okolico v Konjicah se niso zatvorili, čeprav tisto skoraj zgolj posečajo otroci iz okolice. Res, uprav skrajno — čudno!

— **C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku** nanašajo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo za leto 1908 oddala po javni ponudbi dobava raznega lesa, kakor železniških pragov, desk, tramov, lat, toporišč, ročnikov, oglja, metel, ciz itd. Dobavni pogoji, ponudbeni vzorci in sezname predmetov se dobe pri ravnateljstvu v Beljaku (oddelek 3, za vzdrževanje železnic in stavbo). Ponudbe je najkasneje do 10. septembra t. l. 12. ure popoldne vložiti pri gornjem ravnateljstvu. Dobavni razpis, ki obsega natančnejše podatke, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani** razpisuje konkurenco za zagotovitev desk, podbojev, obročev, dog in premoga za leto 1908 eventualno tudi za leto 1909. Ponudbe je vložiti najkasneje do 30. avgusta 1907 11. ure popoldne pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani. Prepis razglašja, obsegajoč množino, vrste in kako-vost predmetov, ki jih je dobaviti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Poštee razmere v Zagorju ob Savi. Lansko leto so vložili uslužbenci na železniški postaji v Zagorju ob Savi, na čelu jim gospod načelnik Josip Polaj, in prebivalci hiš, katere stoji okoli kolodvora, prošnjo na c. kr. pošto ravnateljstvo v Trstu, naj se postaja in omenjene hiše sprejmejo v okoliš pošte v Zagorju ob Savi, tako da bi se pisma itd. tudi tem strankam dostavljala. Za zahteva je skromna in malenkostna, če se pomisli, da dostavlja pošta pisma do hiše, katere je komaj pet minut od

postaje odstranjena, a c. kr. pošto ravnateljstvo hoče mnogo čistega dobitka izkazati ne oziraje se na zahteve davkoplačevalcev ter je prošnjo seveda zavrnilo. Omenjene stranke so pozneje še enkrat brzojavno prošnjo ponavljale, a c. kr. pošto ravnateljstvo na to prošnjo še odgovora ni dalo. Ko se bodo v jeseni naši drž. poslanci zopet na Dunaju zbrali, jih bomo naprosili, da tudi naj malo omenijo o vljudnosti poštne oblasti napram opravičenim zahtevam davkoplačevalcev.

Alera Klemenčič — Ferjančič, o kateri se je pisalo svoj čas tudi v našem listu, je sedaj končana s popolno oprostivijo občinskega tajnika v Dekanih, g. Frana Klemenčiča. Isti je bil obdolžen, da je v seji krajnega šolskega sveta do krvi potolkel učitelja predloške šole g. Frana Ferjančiča. Državno pravdnništvo ga je vsled tega preganjal zaradi težke telesne poškodbe. Na okrajnem sodišču v Kopru je bil g. Klemenčič obsojen le po § 331. in 496. kaz. zakonika v 20 K globe. Vsled priziva g. Ferjančiča se je dne 17. t. m. vršila razprava na deželnem sodišču v Trstu. G. Klemenčiča je zastopal tržaški odvetnik g. dr. Fran Brnčič, g. Klemenčič je bil oproščen vsake krivde in kazni.

Cesarska maša na Bledu je 18. t. m. bila napovedana na 11. uro na otoku. K maši so prišli duhovniki, ko je že enajst odbila. Z ozirom na šege pri dvoru in na občinstvo, ki hodi k slavnostnim mašam za vladarja na njegov rojstni dan, začenja se po drugod cerkveno opravilo točno ob napovedani uri. Tu pa mine četrte ure po 11. uri, maša se ne začne. Župnik gre v tolažbo občinstvu na prižnico, prebere evangelij v slovenskem in nemškem jeziku in naznani, da se maša ne more začeti, ker še ni godbenikov, ki bi morali na koru sodelovati, sicer pa da bode od prihodnjega leta naprej cesarska maša v farni cerkvi, ne več na otoku, ker je cerkev tukaj pretresna in dea stvar razne sitnosti („Unbequemlichkeiten“). Ljudje, ki so si precej zaslužili z vožnjo gostov s čolni k cesarski maši na otok, za naprej 18. avgusta na Bledu ne bodo skupili ničesar in bodo — molili! fajmoštra. — Župnik je na prižnici končal, pa maša se še vedno odloga. To napoti nekega visokega oficirja cesarske garde, ki je bil v uniformi v cerkvi, da gre župnika priganjat v zakristijo. Slednji pristopijo duhovniki k altarju ob polu 12. uri in s kora se zasliši škripanje, ker mehovi za ogle niso prav vlekli. Pozneje se je na koru nekoliko zboljšalo, pa ne petje ne spremljevanje ni bilo lepo, kakor mnogokrat prejšnja leta. Vsled nemilih vtisov pred mašo in nedovršene godbe na koru poslušali so ljudje, ki latinsko znajo, kritično glasno brane in pete dele velike maše. Evangelij je bil „liber generationis Jesu Christi“ (rodovnik Jezusa Krista), ki se končava z besedami, da je „Jakob rodil Jožefa, moža Marije, ki je rodila Jezusa“. Po teh besedah bi bil oče Jezusov — Jožef. V prefaciji (petjem pred sanktusom) pa je pel celebrant, da je Marija spočela, ne od Jožefa, kakor smo čuli v evangeliju, ampak po obsenčenju sv. duha in da je v trajni gloriји devišstva večno luč (Jezusa) izlila na svet. Kaj je katoliško prav? Ali liber generationis Jesu Christi, ki v resnici naštevava očeta Jožefove, ne Kristusove, ali praefatio? — Ne misli, človek grešni, ampak veruj in — vera Ti bo pomagala.

Kinemat graf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima tekoči teden do vstete petka sledeči zanimivi program: Obešenec (komično), Iz Kahire v Osrednjo Afriko (Posneto po naravi), Pošten tat (Drama v 9 slikah), Fantastični dežnik (Fantazija v barvah), Zrakoplovec v travi (Komično). Ta kinematograf si je pridobil zaupanje občinstva, ki ga poseča v vedno večjem številu. Vstopnina je prav nizka za tako lepe in tolike slike.

Ponarejni 20kronski bankovci. Dne 30. junija 1907 so naši blizu vasi Drnovo pri Krškem v travi, tik steze, 19 skupaj zviti ponarejeni bankovcev po 20 kron. Falzifikati izvrajo nedvomno iz Amerike od znanih ponarejalcev denarja „Krković in tovariši“, ki jih bodo skušali v naših krajih spraviti v promet in razpečati, vsled česar se občinstvo opozarja, naj skrbno pazi na te bankovce, da se obvaruje škode. Ti falzifikati se razločujejo od pravih 20kronskih bankovcev v tem, da je rdeča barva na podobi bolj rumenkasta, zeleni natis pa je bolj rumenkasto zelen kot na pravih bankovcih. Dalje so glavni napis, cesarski orel in pa male številke „20“ na obrobju pravega bankovca temnordeče, dočim je vse to na falzifikatu bledeje. Glavi „Avstrije“ in „Hungarije“ kakor tudi mali okrasji z dvema zvezdicama v okvirju nad glavama so na falzifikatih nekoliko postrani. Na obrabih ponarejenih bankovcev so mesto tankih črtic debele črte, kar se zlasti opaža

na čelu in na nosu „Avstrije“. Na strani z nemškimi besedilom manjka na falzifikatu v levem spodnjem kotu na obrobju rdeča navpična črta. Vrhutega je senca pri glavah „Avstrije“ in „Hungarije“ na ponarejenih bankovcih bolj zelenkasta mesto črna.

Nesreča pri kopanju. V Sisku je višji natakar hotela „Grosskapital“ skočil pri kopanju z glavo naprej, a je priletel z glavo ob kamen ter si zdrobil čepinjo. Bil je na mestu mrtev.

Poneverjenje. Pri okrajni oblasti v Ludbregu je akcesist Ivo Hrnjak poneveril 2500 K ter izgubil.

Nesreča na železnici. Blizu postaje Rajić na progi Novska-Nova Gradiška se je pripetila velika nesreča. Tovorni vlak je zapeljal v osebni vlak. Pet potnikov je bilo ranjenih, devet voz je zrušenih.

Samomor. Pri Sv. Bolfenku pri Središču se je vinitar nemškega viteškega reda Martin Puklavc ustrelil z možnarjem, s kakršnimi streljajo zoper točo. Strel mu je odtrgal glavo. Vzrok samomora je bil zakonski prepir.

Uboj. V šupi posestnice Grundner na Pragarskem so našli 15. t. m. 19letnega kočarjevega sina Mihaela Kropiča ubitega. Pogrešali so ga že tri dni, a starši so mislili, da je v pijanosti padel v vodo. Tudi ubijalca so orožniki kmalu zasledili v osebi dninarja Franca Godca iz Majšperka.

Kavarnar g. Krapš nas prosi objaviti, da dosedaj še ni oddal svoje kavarne „Evropa“, pač pa je res, da jo namerava prodati.

Družba sv. Cirila in Metoda razpisuje za Trst dve novi provizorični učiteljski mesti. Natančnejše o tem v inseratnem delu današnjega lista.

„Društvena godba ljubljanska“ priredi jutri v sredo v hotelu „Lloyd“, Sv. Petra cesta, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 v.

Iz Trzina se nam piše: Sokole je pri nas pozdravila gđ. Frančiška Habjanova.

V Domžalah je nekdo na Vel. Šmarna dan na koncertu pri Kuharju pozabil solnčnik. Lastnik naj se zglaš ali naj piše g. I. A. v Domžalah št. 25.

Samomor. V gozdu na gori Tost pri Celju je našel orožnik obešenega dninarja Zupanca, ki so ga pogrešali dva meseca. Obesil se je vsled žalosti za svojim umrlim bratom.

Premovanje konj v Postojni, ki je bilo že odpovedano, se je položilo na Vrhniko na dan 26. avgusta t. l. ob dveh popoldah. Pri tem pa so konji iz občine postojnske izključeni in prepovedano je pod kaznijo te konje prignati na konkurenčni kraj.

Uradni izkaz o legarju. V Postojni je sedaj še 38 ljudi za legarjem bolnih. V civilni bolnici v Ljubljani se zdravi 18 za legarjem obolelih. Število bolnikov v tukajšnji c. in kr. garnizijski bolnici znaša 77, poleg tega je tu še opazovanih 8 mož, ki so osumljeni, da imajo legar. V mestu samem število za legarjem bolnih ni naraslo, torej so tu 3 bolniki v izolirani domači oskrbi. Tudi v ljubljanski okolici se stanje ni izpremenilo. V kraju Zatičina, občina Št. Vid se je legar pojavil epidemično in je sedaj 17 bolnikov. Ta epidemija ni v nikaki zvezi z ono v Postojni.

Umrla je v Kranju gospa Ursula Miklavčič, mati tamošnje učiteljice gđ. Miklavčič. N. v. m. p.!

Narodno gospodarstvo. Prijatelj S. N. nam piše: Kdor se vozi po železnici, lahko veliko razmislija in opazuje, ako nima družine, s katero bi se razgovarjal. — Ako potnik kaj razume o poljedelstvu, zanima ga vsaka njiva, senožit itd., kako so obdelana polja, travniki, kako je oskrbljeno sadno drevje in še mnogo drugega. Ako primerjam obdelano zemljo na Dolenjskem z ono na Gorenjskem, pridem do zaključka, da naš trdi Gorenjec bolj skrbno in z večjo vnemo obdeluje svoje polje, nego bolj veseli Dolenjec, ki tudi ne izkorišča v tej meri matere zemlje, kakor njegov tovariš na Gorenjskem, kjer je skoraj vsaka ped prostora obdelana! Ob dolenjskih železnicah je še veliko, veliko svetla, ki čaka razumne in pridne roke, da bi dajal potem stoteren dobiček! Koliko nasipov, koliko ramp, koliko gladkih in še ne posutih skal ob železnični progi je še nepokritih z rodovitno zemljo! Ako bi železnična uprava te v njeni posesti se nahajajoče prostore dala pokriti z ono na kolodvorih brez prida in koristi ležečo premogovo žlindro — bi nastal v kratkem času na teh mestih rodovitni humus — in čuvaji bi radi plačevali primerno najemščino, da bi imeli več prostora, obsejanega s travo, katero bi potem s pridom kosili in spravljali seno za zimo. Tudi v tem oziru je na novo otvorena Bohinjska železnica vsem drugim lahko za

najlepši zglede, ker ob tej železnici so že vsi nasipi posejani z deteljo in jako lepo visoko travo, dočim se nahaja ob dolenski železnici, ki vozi že čez deset let, že veliko pustega zemljišča! — Tudi bi se lahko nasadilo veliko sadonosnega drevja na nasipih, ki so dandanes še tako žalostno prazni. Kadar bi drevje obrodilo, bi imela od tega lep dobiček železnična uprava!

S ceste. Danes zjutraj se je mešarski vajenec Mihael Rojina po Starem trgu tako naglo in neprevidno peljal, da je zadel 10letnega učenca Avgusta Cerarja in ga podrl na tla. — V nedeljo se je neki kolesar pripeljal z dvorišča Fröhlichove hiše na Dunajsko cesto baš, ko je mimo pripeljal električni voz, v kojega se je zadel in padel ter se tako poškodoval, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Zapuščeni otroci. Danes ponoči je policija prišla na Sv. Petra cesti šest deklic v starosti od 4 do 13 let, ki so sirote tavale brez vsakega cilja po mestu. Za vse te deklice je nevarnost, da ne zaidejo na kriva pota. Krivda zadene seveda njihove starše, kateri se za otroke malo zanimajo.

Tatvina na pošti. Včeraj je v poštnem uradu v Nabrežini neki dosedaj še neznan potnik ukradel dve denarni vreči, v katerih je bilo 12.000 K denarja in se neznan kam odpeljal.

Ob konja je prišel v nedeljo ponoči posestnik Ivan Bernik iz Rakovnika pri Medvodah. Bernik je grede domov konja privezal proti polnoči pri neki šupi blizu Smartnega, sam pa se vlegel poleg njega in zaspal in ko se je zjutraj prebudil, ni bilo konja več in se ne ve, jeli mu ga je kdo ukradel, ali pa če se je sam odvezal in kam odšel. Konj je 14 in pol pesti visok, je na vseh starih nogah za prekovati, črne barve, star kakih 12 let in vreden 130 K ter je vozil dosedaj Smartnisko pošto.

Zakonske dobrote. V šentpeterskem predmestju živita mož in žena, ki včasih oba rada pogledata v »štamprl« nekotliko globlje in se jima preje vroča ljubezen potem česče spremeni in ravns in kavs. Včeraj pa je moževa boljša polovica sklenila za nekaj časa odkrižati se zakonskega jarma, mu vzela nekaj denarja in zlatine, potem se pa hotela odpeljati na počitnice. Tega ji pa ljubeči mož ni privoščil in napravil korake, ki so imeli ta uspeh, da je »dražestna« prišla samo do kolodvora. »Mož trd, jeklen« pa ni zadovoljen samo s tem, da je dobil nazaj svojo zlatino in denar, marveč je sklenil tudi, da pošlje svojo ljubljeno za nekaj časa v »zatišje«.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 58 Slovencev in 22 Hrvatov.

Ameriška hitrost v ljubezni. Amerikancu je čas vedno dragocen. Zato ga noče po nepotrebnem niti za ljubezen tritati. Moški opazi žensko, se razgovarja z njo, v dveh, treh dneh se sestane, zaroči in v 6 do 8 dneh sta že mož in žena. Čestokrat se pripeti, da se deklici ponudi roka na svatbe njene prijateljice, a drugi dan se že nadaljuje njena svatba. Gledališni igralec in igralka sta se spoznala zvečer na odru. Skupno sta igrala. Drugi dan sta že bila mož in žena. — Neki mladi milijonar je bil poklican brzojavno k svojemu umirajočemu očetu. Ko je oče slišal, da mora umreti, a lahkomišeln sin še ni oženjen, bal se je, da izmre rod. Zato je zagrozil sinu, da ga zavrže, ako se takoj ne oženi. Sin je zbehal iz sobe, na hodniku je trčil skupaj z lepo sobarico, ki je do tedaj še videl ni. Prijel jo je za roki, jo vprašal, ali ga hoče za moža in takoj so telefonično poklicali vse potrebne funkcionarje, a uro pozneje sta bila že mož in žena. Zato pa tudi nikjer ni tako lahko in naglo doseči ločitve zakona, kakor v Ameriki.

Avtomobil, ki vozi po vodi in po suhem, je iznašel Juri Ravallier, izdelovatelj motornih voz v Parizu. Njegov amfibijski avtomobil je vzbudil pozornost tudi v francoskem vojnem ministrstvu. Prvi poskusi so se vršili pred kratkim na pariških ulicah in v Seni. Motor doseže na suhem zelo veliko brzino in brez posebnih priprav ali premenjav zavoji v vodo, kjer doseže brzino 18 vozlov na uro. Voz ima obliko motornega čolna, iz katerega gledajo 4 kolesa. Masivna prva dva kolesa se rabita v vodi za krmarjenje. Avtomobil teče direktno s suhe zemlje v vodo, in ni treba nič kot položnega brega. Ne-ko poročilo pravi, da se da s tem strojem čez vsako reko in vsak zaliv voziti, čisto neodvisno od mostov in splavov. Tudi za vojsko je velikega pomena. To je spoznala francoska vlada, ki dela sedaj z njim razne poskuse. V vodnih pokrajinah se bo vozilo en čas po suhem, en čas po vodi. Novi avtomobil je veliko bolj varen kot prejšnji, s katerim se je zamoglo voziti samo po suhem. — Američani

so z novim avtomobilom tudi že delali poskuse v New-Yorku.

Književnost.

„Slovenski Pravitelj“ za avgust izide zaradi sodnih počitnic dne 15. septembra skupno s številko za september.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 20. avgusta. V včerajšnjem ministrskem svetu se ni še ničesar definitivnega sklenilo glede sklicanja kranjskega deželnega zbora. Vlada bo o tej stvari sklepala vnovič prve dni meseca septembra.

Zagreb, 20. avgusta. V svrhu preiskave krvavih dogodkov v Gospiću je vojna uprava poslala tjakaj stotnika-avditorja.

Inomost, 20. avgusta. Na potu na goro Becher je moralo v višini 3200 m ostati radi slabega vremena več turistov, med njimi tudi poslanec Schachinger. Na povratku v dolino je padel neki turist in se nevarno poškodoval.

Budimpešta, 20. avgusta. Pretekli teden se je širila po časopisju vest, da vlada ni sankcionirala železničarskih zakonskih predlog. Državni zakonik priobčuje danes več sankcioniranih zakonov, med temi tudi zakon o železničarski službeni pragmatiki.

Lauterbrunnen, 20. avgusta. Po ljutem naporu so našli one tri turiste, ki so se na potu na goro Jungfrau ponesrečili. Radi velikih snežnih plazov pa še dosedaj niso mogli mrtvih trupel prenesti v dolino.

Göttingen, 20. avgusta. Potresna opazovalnica zaznamuje dva potresa v daljavi, in sicer močnejša, kakor so bili vsi potresi v zadnjem času.

Casablanca, 20. avgusta. Med francosko artiljerijo, ki se je izkrcala, in med Kabili se je vnel ljut boj. Kabili imajo več nego 100 mrtvecev, tudi francoske izgube so znatne.

Casablanca, 20. avgusta. Francozi imajo samo dva mrtveca in tri ranjene; izgube Marokancev so silno velike.

New-York, 20. avgusta. Po časopisju se je v zadnjem času širila vest, da nameravajo Združene države prodati Filipine Japonski. V vladnih krogih se zatrjuje, da ta vest ni resnična.

Svila za neveste

od 86 kr. do gl. 1135 per meter v vseh barvah. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 3 107 7

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVII. (1907).
shaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v vsakih ter stoji vsa leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.
za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Roncegno

Južno Tirolsko na Valsuganski železnici, 1 1/2 ure od Tridenta, 535 m nad morjem.

najmočnejši arzenovoželezni vrelc, porabljen v najboljšem uspehu in vse leto trajajoč, tudi za domače zdravljenje. V vseh deželah ga priporočajo mnogi zdravniški strokovnjaki za krvne, ženske, živčne in kožne bolezni itd. Naprodaj po lekarnah.

Grand hotel des Bains in Parkhotel kopalniška etablissementa prve vrste

z 250 sobami in saloni, vso najmodernejšo opremo. Prekrasen, zaveten kraj, milo podnebje, veliki parki. Sezija od 15. aprila do 1. novembra. Prospekte in pojasnila daje kopalniško ravateljstvo. 2.76 1

Meteorološko poročilo.

avgust	Ura opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19	9. uv.	786.7	19.7	brezvetrno	jasno
20	7. uv.	786.4	15.9	brezvetrno	megla
	8. pop.	788.9	26.4	sr. svzh.	sk. oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 19.7° nor. nalo 18.5. — Padavina v mm 0.0.

+

Janja Miklavčič, učiteljica v Kranju, naznanja prebridko vest, da ji je predraga mamica

Uršula Miklavčič

včeraj ob pol 3. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v starosti 77 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb je dne 21. avgusta ob 4. uri popoldne.

Preblogo pokojnico priporočam v blag spomin in molitev.

Kranj, 19. avgusta 1907. 2774

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti mojega ljubljene, nepozabljene mi angeleka in za vse krasne mu darovane cvetke izrekam vsem najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, 18. avgusta 1907.

Viki Borštnik roj. Gestrin
nadučiteljeva vdova. 2781

Puchov motor

3 1/2 HP, z enim cilindrom, popolnoma nov, letošnji model se proda za nizko ceno. 2779

Izve in ogleda se v trgovini **Fran Čudna v Prešernovih ulicah.**

Urarja,

spretnega, vajenega vseh urarskih del in zmožnega tudi nemščine, sprejme v stalno službo 2788 1

C. Almoslechner v Celju, Kolodvorske ul.

Laški kurzi

pričneje letos 2. septembra. Na zahtevo se bode poučevala tudi laška trgovska korespondenca. Vpisovanje od 1 do 2 ure popoldan od danes naprej do 30. t. m. pri **A. Šibeniku, Čopove ulice št. 10.** 2785

Zahvala.

Za laskavo izjavo v „Slovenskem Narodu“ z dne 10. t. m. kakor tudi za poklonjeno mi prekrasno darilo izrekam vsem gospicam učenkam in g. učencem svoje laške šole najtoplejšo zahvalo.

Na svidenje meseca septembra!

2786 **A. Šibenik.**

Mlad trgovski pomočnik

vojašine prost zmožen slovenskega in nemškega jezika, jako dobro izurjen v mehanični stroki z letnimi spričevali želi v službo vstopiti s 1. ali 15. sept. Ponudbe naj se pošiljajo pod „J. L. 500 pesterestante Travnik.“

Dve-lepo meblovani sobi

za jednega gospoda se takoj oddata. Več se izve v trgovini pri „Solenu“ Pogačarjev trg. 2742-2

Trgovski pomočnik

prva moč, 2767-2 v trgovini z mehanim blagom, posebno izurjen spreten prodajalec, se sprejme takoj ali pozneje v trgovini **M. Elsner v Litiji.**

200 hl. vina

belega in rdečega ima na prodaj po jako ugodni ceni na drobno in debelo vitez plem. Thierry v Sromljah pri Brežicah. 2722 3

Vse bližje se izve pri **Franco Warletzu v Brežicah.**

Pripravno vinsko klet

na Zaloški cesti (Selo št. 18) se takoj odda. 2707-2

Več se poizve pri **E. Predoviču.**

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“
v Pulju v Istri
prodajata vina:

Vino z Visa, črn	liter po	46 in 48 h	Teran (obran)	liter po	in 40 h
„belo“	50	52	Muskat (bel, sladki)	56	560
Istrijanec, črn	56	58	„(črni sladki)“	56	60
„beli“	36	38	Refoško	K	160
Dalmatinec, črn	36	38	Marsala	1	40
„beli“	42	44	Pelinkovec	1	20
Šiljer, (Opolo)	42	44			

franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunajo, pa jih je treba čimprej vrniti tranko kolodvor Pulj Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 66 litrov naprej. Za priradnost svojih vin popolnoma jamčiva. 2586-2

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje v svrhu dobave potrebnih desek, stebrov, obročev, dog in premoga za leto 1908 event. za leto 1909 konkurenčno razpravo.

Pismene ponudbe (vsaka pola kolkovana s kolkom za 1 K) s pobotnico o plačilu vadija, ki znaša 10% zaslužka za leto 1908 in se je vložil pri kaki c. kr. blagajnici, se morajo doposlati podpisani c. kr. tobačni tovarni najkasneje do 30. avgusta 1907 do 11. ure dopoldne.

Na vdanji strani kuverte mora biti napis: „Ponudba za dobavo . . . . . k št. 3779 ex 1907.“

V letu 1908 se bodo potrebovale sledeče množine:

4 m dolge, 14 mm debele mehke deske ca:	4 m dolge, 20 mm debele deske circa:
10.000 kosov desk 19 cm širokih	2.500 kosov desk 19 cm širokih
10.000 " " 21 " "	2.500 " " 21 " "
8.000 " " 23 " "	2.000 " " 23 " "
8.000 " " 25 " "	3.000 " " 25 " "
10.000 " " 27 " "	3.000 " " 27 " "
10.000 " " 29 " "	4.000 " " 29 " "
8.000 " " 31 " "	3.000 " " 31 " "
11.000 " " 33 " "	2.500 " " 33 " "
3.000 " " 35 " "	1.000 " " 35 " "
1.500 " " 37 " "	1.000 " " 37 " "
500 " " 39 " "	500 " " 39 " "
80.000 " "	25.000 " "

1.000 kosov 4 m dolgih 26 mm debelih in 316 mm širokih mehkih desk
300 " 4 " " 33 " " " 316 " " " " "
400 " 4 " " 40 " " " 316 " " " " "
1.000 " 4 " " 53 " " " 316 " " " " "
100 " 4 " " 53 " " " 316 " " " " "
20 m³ 2 " " 53 " " " 260 " " " " "
5 " različnih trdih desk.
50 " robato obsekanih podlog različnih obsežnosti.
200 kosov hrastovih pragov 1.5 m dolgih 0.19 m širokih 0.15 m visokih
155.000 " leskovih majhnih obročev 2.5 dolgih v butarah po 100 kosov
8.400 " bukovih dog 82 cm dolgih, 10—12 cm širokih in 2 cm debelih
4.000 " " za dna, 55 cm dolgih 10—12 " " " 25 " "
24.000 mterskih stotov premoga.

Množine potrebne za leto 1909, ki bodo primeroma iste, kakor za l. 1908, naznanile se bodo event. ponudnikom pred koncem leta 1908.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani
dne 9. avgusta 1907. **Möller.**

„SLAVIJA“

- - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -

Rez. fond: 36,242.07478 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.99372 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsesestni slovensko-narodno upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, čigur pisarne so v lastni bančni hiši
v Gosposkih ulicah št. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkvalitetneje. Ukliva najboljše sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička ljudske podpore v narodne in občnkoristne namene.

Na Spodnjem Štajerskem, v lepem kraju z veliko okolico; železnična postaja, v bližini toplice in premogokop, v kraju, ki ga letoviščarji kaj radi obiskujejo, se proda

hiša s posestvom in trgovino

ter 3 orali nji in travnikov. Hiša je nadstropna in ima ograjeno dvorišče ter na dvorišču še drugo poslopje ter se v njej že nad 40 let izvršuje trgovina z mešanim blagom, pripravna je pa tudi za vsak drugi obrt. Proda se tudi trgovinska oprava in druge premičnine. Istotam je tudi napredaj stavbišče v najlepši legi trga, v splošni meri nad 3/4 oralov. Kupnina 13.000 gld., s stavbiščem vred 17.000 gld. Za nakup je treba samo 2000 do 3000 gld. v gotovini. Posojilnična bremena se lahko prevzamejo, ostanek pa pod najugodnejšimi pogoji odplačuje. Ponudbe pod „ugodna prilika“ na uprav. Slov. Naroda.

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor naznanja, da se bo vršila dne 15. septembra 1907 ob 2. uri popoldne v načelnikovih prostorih št. 27 v Radečah

javna zmanjševalna dražba za napravo novega lesenega mostišča za železni most čez Savo pri Radečah.

Vse delo cenjeno je skupaj na 3000 K. Pogoje si podjetniki lahko ogledajo pri g. načelniku v Radečah št. 27, kateri daje tudi potrebna pojasnila. Pismene ponudbe je vpsolati podpisane okrajnemu cestnemu odboru. Za varščino se zahteva 300 K.

Okrajni cestni odbor v Radečah
due 17. avgusta 1907.

Franc Juvančič
načelnik.

2776

C. in kr. dvorni založnik **Papežev dvorni založnik**

lekarnar PICCOLI, Ljubljana
Dunajska cesta (lekarna pri angelu)
opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatičnih gorskih malin, je izredno prijetno in zelo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1:30, zabož s 25 steriliziranimi steklenicami, katere se ne pokvarijo, franco zavojnina à K 1:30 iz Ljubljane Poštni zavoj, neto 3 kg, franco zavojnina in poštnina K 5.—. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in 100 kg. 1 kg stane 1 krono.

Tinktura za želodec je želodec krepilno, tek vzbujajoče, prebavno, in odprti telesa pospejujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vinarjev.

Naročila se točno izvrše proti povzetju. 1943 - 11

Železnato vino
vsebuje za slabokrvne in nerovne osebe, blede in slabotne otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena pollitrska steklenica 2 kroni Poštini zavoj s 3 steklenicami K 6:60 franco zabož in poštnina.

Razpis.

Za popravo, razširjenje in kanalizacijo ceste skozi Mojstrano, občina Dovje, politični okraj Radovljica, na 10.749 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do 31. avgusta t. l. ob 12. opoldne

podpisane odboru. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapечатene z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe ceste skozi Mojstrano“.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Podpisani odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Naerti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v občinski pisarni na Dovjem.

Cestni odbor v Mojstrani,
dne 14. avgusta 1907.

Jože Košir
načelnik.

2789 3

Bolte Gašpar
Ljubljana, Rimska cesta 17
priporoča slavnemu občinstvu

svoje **sodavičarske izdelke**, posebno iz **zajamčeno pristnega malinčnega soka**, proizvajane **pokalice (kraherle) in limonade.**

2697 - 4

Za časa legarja (tifusa) se zdravniško priporoča sodavica.

Sprejemem 2990-15

gospodično konj (poni)

ki je večja trgovine s čevlji. **J. MEDVED, Gorica.**

Skladišče

in veliko podstrešje za skladišče se da z novembrom v najem na Dunajski cesti št. 12. 2023-19
Poizve se pri lastniku **Ivanu Mathianu** starejšem.

Zelo dobro vpeljana žganjekuharija

v bližini Ljubljane z mnogo odjemalci se radi rodbinskih razmer **takoj ugodno proda.** Denarja je treba 12.000—20.000 gld. 276 3
Ponudbe pod „Priložnost 224“ na upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Električni pianino

se išče za dalj časa na posodo. **Sprejme se tudi**

Igralec na klavir

ki bi igral pri predstavah vsak dan povprečno 3 ure. 2772
Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“.

Službo

stražnika ozir. redarja

odda županstvo Spodnja Šiška, mesečna plača 60 K. Oziralo se bode na upokojene orožnike ali pa tudi doslužene vojake.

Županstvo v Spodnji Šiški
dne 19. avgusta 1907.

Jakob Burger
župan.

2787-1

Javna zahvala

„Allianci“ del. zavarovalnici na žitljenje in rente na Dunaju.

Po mojem možu Tomažu Pesjaku iz Kroke mi je izplačala zavarovalnica na življenje in rento „Allianca“ na Dunaju po dobro enoletnem zavarovanju zakonito zavarovalno vsoto. Dolžna sem tedaj navedeno zavarovalnico vsakomur **priporočiti najtopleje.**
V Kropi 1. avgusta 1907.

Marija Pesjak.

2778

Razpis.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje na svojih šolah v Trstu

2 novi provizorični učiteljski mesti

ki jih je nastopiti pričetakom prihodnjega šolskega leta.

Prošnje opremljene z dokazili o starosti, prebitih študijah in izpiti naj se vložijo **do konca t. m.** pri družbenem vodstvu v Ljubljani. 2783

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,
dne 19. avgusta 1907.

Javna zahvala

„Allianci“, del. zavarovalnici na žitljenje in rente na Dunaju.

Moja žena Ana Sadar iz Škofje Loke pristopila je 16. julija 1906 k ljudski zavarovalnici „Allianca“ na Dunaju in je 17. julija 1907 že za jetiko umrla.

Ker mi je imenovana zavarovalnica dogovorjeno vsoto natančno izplačala, čutim se dolžnega ji izreči **javno zahvalo in jo občinstvu toplo priporočiti.**
Škofja Loka, 12. avg. 1907.

Oton Sadar.

2777

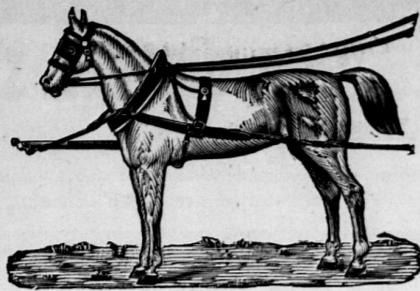
Proda se

konj (poni)

močan in zelo leporasel dober za vožnjo in ježo. 2763-3

Zraven se proda tudi **kompletna jahalna oprava in eleganten dvokolesen vprežni voz s celo opravo.**

Natančneje se izve v upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Št. 30190.

2703-3

Razglas.

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je z razpisom z dne 22. julija 1907. leta št. 11150 dovolila mestni občini ljubljanski v smislu sklepa občinskega sveta z dne 5. julija 1904. leta, da se **namesto dosedanjih letnih in živinskih semenjv in letnih semenjv za blago, ki se v bodoče popolnoma opuste,** vršijo živinski semenji vsako sredo.

Ako je v sredo praznik, pade semenj na delavnik poprej. Na te živinske semenje je dopuščeno priglati naslednja živinska plemena:

- govejo živino in sicer: bike, vole, krave, junce, teleta in telice;
- kozle, koze in kozličice;
- ovne, kostrune, ovce in jance;
- prašiče;
- prvo sredo** vsakega meseca je dopuščeno poleg navedene živine priglati na trg tudi konje.

Dogon oziroma prodaja negodnih telet kot klalne živine je prepovedan. Prvi živinski semenj se bode vršil v sredo, dne 4. septembra 1907.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 6. avgusta 1907.

Štev. 193/pr.

2769-1

Razpis službe.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu je podeliti

vodjevo službo.

S to službo so zvezani prejemki: letna plača 2800 kron s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 kron, prosto stanovanje in deputatni relutum letnih 250 kron.

Prosilci naj dokažejo poleg potrebnih znanosti v poljedelstvu tudi popolno teoretično in praktično usposobljenost ne le za pouk o vinarstvu in sadjarstvu ampak tudi za gospodarsko vodstvo v teh kmetijskih panogah.

Prošnje, ki morajo biti opremljene s krstnim listom, z domovnico, z izpričevali o posebni sposobnosti in zlasti z izpričevali o dovršeni višji vinarški šoli, potem z dokazili o daljši praktični delavnosti pri vinarstvu in sadjarstvu ter z dokazili o popolnem znanju slovenskega in nemškega jezika, je predložiti

do 1. oktobra t. l.

podpisane deželnemu odboru.

Dostavlja se, da je definitivno imenovanje vodje pridržano kranjskemu deželnemu zboru.

Deželni odbor vojvodine Kranjske v Ljubljani
dne 14. avgusta 1907.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

- 4:58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
- 7:05 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
- 7:07 zjutraj. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
- 9:05 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
- 11:40 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
- 1:05 popoldne. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
- 3:45 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
- 7:10 zvečer. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
- 7:35 zvečer. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
- 10:40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

- 8:37 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, Kočevja.
- 8:45 zvečer. Osební vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

- 11:50 ponoči. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
- 6:58 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel. Trsta drž. žel.
- 8:34 zjutraj. Osební vlak iz Kočevja, Rudolfovega.
- 11:15 predpoldne. Osební vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.
- 2:32 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, Kočevja.
- 4:36 popoldne. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
- 6:50 popoldne. Osební vlak iz Jesenic, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

- 7:28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
- 7:05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
- 7:10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
- 10:50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

- 6:46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
- 10:59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
- 6:10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
- 9:55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Karbolinej Avenarius Mavec (Gyps)

(od katerega imam samoprodajo za Kranjsko)

za stavbe in kiparje kakor tudi za vsako drugo obrt,

Use vrste olja in mazila za stroje priporočam po tvorniških cenah
olje proti prahu

Adolf Hauptmann, Ljubljana

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131 17

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice številka 12

4012 116 številka telefona 210.

Priloga slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Priden zanesljiv hlapec

za vsako delo z daljšimi spričevali, če mogoče vojašine prost, se sprejme takoj. Plača 15 gl. mesečno ter vsega prost. 2706-6
Ponudbe na upravnitvo „Sloven. Naroda“ pod „hlapec 223“.

Proda se na reki Kulpi nov na čigro (Turbine) napravljen

mlin in žaga

v najboljšem stanju. Vodna moč na razpolago še za druga podjetja. 2710-2
Natančnejše podatke daje A. Božič, Jurovo p. Metlika.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšerjeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.

Eksporirane vse deleže.

Priloga svoje prve vrste, za vsa potrebna solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samo-igralne
za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 16
Največja tvornica na jugu Avstrije.

Vljudno se priporoča
trgovina
s klobuki in črevlji
Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana,
Starl trg številka 10.
Velika zaloga, solidno blago.
3612 Cene zmerne. 94

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Oplikovani z veliko zlato svetlinjo in častno diplomom na spomladni razstavi na Dunaju leta 1906.

Naravni brinovec
borovničar slivovec
hruševac in droženo
vinsko žganje

prodaja
Franc Pustotnik v Blagovici
pošta Lukovica, železniška postaja Domžale. 2506-9
Odlikovani z zlato svetlinjo, zlatim križcem in častno diplomom na razstavi v Londonu l. 1906.

Direktna nemška poštna in brzoparniška vožnja.
Prevažanje oseb na vse dele sveta.
Hamburg-New York
Hamburg-Brazilija
Hamburg-La Plata
Hamburg-Kanada
Hamburg-Melbora
Hamburg-Huba
Hamburg-Vrh. Azija
Hamburg-Afrika.
Ladje prve vrste z izvrstno opravo za popotnike na medkroju.
Zmerne cene; dobra in obilna hrana med vso vožnjo.
Za izseljenke židovske vere se na parnikih, ki vozijo v New York, pripravljajo jedila po židovskem obredu.
Natančnejša pojasnila daje tuzemake družbene agature in pa oddelci za osebni promet
Hamburg-Amerika Linie
Hamburg.
Glavno zastopstvo za Kranjsko: Ljubljana, Kolodvorske ulice številka 28. 1589 2781-1

Psa prepeličarja

dobro dresiranega kupi takoj Janko Modic Jun. Nova vas pri Rakeku.

Večje število tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu Ivan Zakotnik, tesarski mojster, Dunajska cesta št. 40. 1666-40

Gumasto blago

higijenske, kirurške in tehniške gumaste cevi vseh vrst, povoščeno blago in linolej, kilni pasovi, pasovniki, nogavice za krčne žile in pa -!- vsi predmeti za bolniško postrežbo -!-
Lastna delavnica za obvezila v hiši.
M. Gál
TRST, Corso 3. GORICA, Corso Verdi 11. 2630-4

Knjigovodja

obenem tudi izurjen korespondent, večje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, se sprejme s 15. septembrom t. l. Prednost imajo oni, kateri so italijanščine popolnoma vešč. 2542-6
Tozadevne ponudbe sprejme trdka

Janko Popovič, Cerknica pri Rakeku.

Prodaja starega materijala.

Pri podiranju starega župnišča pri Sv. Jakobu v Ljubljani in dveh sedanjih biš v Florjanskih ulicah št. 18 se prodajo okna, vrata, peči, štedilniki, les in železje.
Natančneje se poizve od 8. do 10. ure na licu mesta.

Filip Supančič mestni stavbnik. 2778 2

Priporočilo.

Naznanjam slavnim tvornicam, trgovcem, društvom in gostilničarjem, da sem pričel obrt za

plakatiranje - - -
- - - in reklamo,
oddajo stanovanj
in prodajo zemljišč.

V to to svrhu imam na razpolago 60 velikih reklamnih desk in 32 gledaliških stojal na najbolj živahnih prostorih v mestu in v predmestju vse Ljubljane. Priporočam se tudi slavnemu občinstvu zunaj Ljubljane in jamčim za točno izvršitev.

Z odličnim spoštovanjem 2738-2
F. Perdan.
Ljubljana, Gosposke ulice št. 3.

Oblastveno dovoljena razprodaja!
Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!
Ta teden

se z dovoljenjem obrtne oblasti radi popolne opustitve trgovine

moške srajce
ovratniki
manšete
kravate
kolikor jih je

še v zalogi.

popolnoma razprodajo pod trgovinimi pečatili

Le pri Ernestu Sarku
Dvorski trg št. 3
pod Narodne kavarne.
2006-19

Oprava za trgovino se ceno proda!

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice št. 7.

Svilnato blago, baržuni, pliš in tenčice.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.
Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.
Svilnati in baržunasti trakovi.
Posamenterijske, porte in vrvice, resice, krepince in vrvico za tapetnike.
Krepki in flori za žalovanje.
Zlate in srebrne resice, čipke in vrvico.
Šerpe iz svile, čipk in volne.
Nogavice za dame, dekleta in otroke.
Jopice, hlače, otročje perile in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka.
Sukanec za šivanje, pletenje in vezanje. Gumbi in različne igle.
Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezane čipke in vložki.
Pajčolani za neveste, mirtovi venoli.
Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke. 2618 3
Medrci in potrebščine za medrce.
Glavo rokavice in rokavice za uniformirance, pletene, letne in zimne rokavice.
Kopalno perilo, šifave, milo in ustna voda.
Krtice za obleke, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.
Prave Jägerove normalne perile, srajce Tricot, jopice in hlače.
Mrežaste in potne, jopice, srajce, čepice in pasovi za sport.
Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
Za lovce: telovniki, nogovice, rokavice in dekolenice.
Ogrevalci za kolena, meče, prti, hrbet, trebuh in glavo.
Nahrbtniki, ovratniki, robci.
Narodni trakovi in sestave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd. itd.

Gospod! Čitajte novice, ker so za Vas važne in koristne. Razpošiljam po poštne povzetju za K 12 50 krasno dobro in moderno opravo, obstoječo iz sledečih stvari: fina bela ali barvasta srajca poljubne številke, dobre spodnje hlače, lepo spalno srajco, ovratnik po želji, krasno kravato, par trpežnih nogavic, močno brisalno, izvrstno naramnico, 3 dobre žepne robce, vse v eni škatli lepo aranžirano. Pošiljam z obratno pošto. Za neugajajoče povrnem denar.